© Института Ԝәлгәр’андьна К’ьтеба Пироз, Москва, 2011

МЬЗГИНИЙА ЛЬ ГОРА МАРԚОС

Пешготьн

«Мьзгинийа[Ф] Иса[Ф] Мәсиһә[Ф] ль гора Марԛос» жь нава һәр чар Мьзгинийада йа һәрә кьн ә у бәри һәр се Мьзгинийа жи һатийә ньвисаре. Бь фькьра гәләк зана әԝ бәри сала һ’әфтейи (70-и пәй буйина Иса) һатийә ньвисаре, гава Оршәлим[Ф] ԝеран бу.

Ль гора шә’дәтийа щьвина[Ф] сәдсалийа дӧдада, Марԛос хԝәха әԝ Йуһ’әнна-Марԛос ә, дәрһәԛа к’ижанида к’ьтеба К’аре Шандийада (12:12, 25; 13:4-5; 15:37-39) у ӧса жи чәнд нә’мед шандийада[Ф] бә’са ԝи дькьн (Колоси 4:10; Фьлимон 24; Тимот’ейо II, 4:11). Әԝи гәләки р’еԝити т’әви Паԝлос у Барнабас[Ф] кьрийә, ӧса жи йәки гәләки незики Пәтрусе[Ф] Шанди бу (Пәтрус I, 5:13).

К’ьтеб серида дьбежә кӧ фькьра ԝе дәрһәԛа Мьзгинийа Иса Мәсиһда йә (1:1). Һатьна Иса Мәсиһ да к’ьфше, кӧ әԝ ԝәхте Хԝәде к’ьфш кьрьбу пер’а гьһиштийә, ԝәки хьлазбуне[Ф] бьдә мәрьвайе[Ф] (1:15). Марԛос Иса тинә бәр ч’ә’ва, кӧ Әԝ йәки хԝәйиһ’ӧкӧм ә у һ’ӧкӧме Ԝи нава һинкьрьне, щьндәрхьстьне, ӧса жи гӧнәбахшандьнеда к’ьфш ә. Һьнге Иса һеди-һеди Хԝә шагьртед[Ф] хԝәва дьдә наскьрьне кӧ Әԝ Мәсиһ ә, аԝа готи К’ьфшкьрийе Хԝәде йә. Ле Иса чьԛаси Хԝә шагьртед хԝәва дьдә наскьрьне, һаԛаси ль сәр мьрьн у р’абуна Хԝә хәбәр дьдә, йа кӧ ԝе Оршәлимеда бьԛәԝьмийа. Иса Хԝәр’а дьбежә «Кӧр’е[Ф] Мәрьв», йе кӧ һатә дьнйайе, ԝәки ә’мьре Хԝә бьдә кӧ мәрьв жь ԛәйдед гӧнә[Ф] хьлаз бьн.

Мьзгинийа Марԛос һе гәләки сәр кьред Иса дьсәкьнә, нә кӧ сәр һинкьрьна Ԝи. Бона Йуһ’әннайе[Ф] ньхӧмдар[Ф], ӧса жи ньхӧмандьн[Ф] у щер’ьбандьна[Ф] Иса кьн һатийә ньвисаре. Паше щарәкер’а дәрбази сәр шьхӧле Ԝийи нәхԝәшԛәнщкьрьне у һинкьрьна Ԝи дьбә. Чьԛас дьчу шагьртед Ԝи һе Әԝ нас дькьрьн, дьжмьнед Ԝи

жи һе к’ин Wир’а дажотьн. Сәред хьлазийеда (11-а һ’әта 16-а) бона һ’әфтийа Исайә хьлазийе ньвисар ә, дәрһәqа хачбун[ф] у р’абуна Wийә жь мрьне.

Әва Мьзгинийа гәләки шә’дәтийа кьред Иса дьдә у тьһәрәки зәлал у кӧрт һатийә ньвисаре, әва Иса бәрч’ә’в тинә у дьдә к’ьфше, wәки һәр хwәндәванәк мина сәрсәд[ф] бькарьбә бькә гази бежә: «Р’аст әв мәрьв Кӧр’е[ф] Хwәде йә» (15:39).

Әва Мьзгинийа гәләки ль сәр щәфак’ьшандьна Иса дьсәкьнә, ӧса жи сәр щәфайед wан, йед кӧ wе ль пәй Wи һәр’ьн. Ль гора фькьра мәсиһийед[ф] бәре, Марqос әва Мьзгинийа бажаре Р’омеда[ф] ньвисийә. Жь ве йәке те к’ьфше, кӧ Марqос әв йәк һе бона баwәрмәндед Р’омайеда ньвисийә, чьмки баwәрмәндед wи чахи гәләк щәфа жь дәсте Нероне Qәйсәре[ф] Императорийа Р’омайе дьдитьн, (һ’ӧкӧмәта wи жь сала 54-а һ’әта 68-а бу).

Сәрәщәма фькьра к’ьтебе

Дәстпебуна Мьзгинийе (1:1-13)
Даннасини у шьхӧлед Исайә Щәлиледа[ф] (1:14–9:50)
Р’ийа Исайә жь Щәлиле һ’әта Оршәлиме (10:1-52)
Һ’әфтийа Исайә хьлазийе ль Оршәлиме у дор-бәред wеда (11:1–15:47)
Р’абуна Иса жь мрьне (16:1-8)
Пәй р’абунер’а хӧйабун у жорһьлатьна Иса (16:9-20)

Даннасинийа Йуһ’әннайе[ф] ньхӧмдар[ф]

(Мәтта 3:1-12; Луqа 3:1-18; Йуһ’әнна 1:19-28)

1 [1]Мьзгинийа[ф] Иса[ф] Мәсиһе[ф]
Кӧр’е[ф] Хwәде бь ви тьһәри
дәстпебу: [2]Чаwа кӧ к’ьтеба
Ишайа[ф] П’ехәмбәрда[ф] һатийә
ньвисаре:
«Ва йә Әзе qасьде Хwә пешийа Тәва бьшиньм.
Әwе бона Тә р’е һазьр кә»*.
3 «Дәнгәк бәр’ийеда[ф] дькә гази:
‹Р’ийа Хӧдан[ф] һазьр бькьн

* 1:2 Малахи 3:1.

у шьвəр'ийедᶲ Wи р'аст бь-
кьн›*».
4 Аwа Йуh'əннаᶲ бəр'ийеда
хöйа бу, щьмə'т дньхöманд
у даннасин дькьр, кö жь гö-
нəкьрьне вəгəр'ьнᶲ у бенə
ньхöмандьнеᶲ, wəки гöнед
wан бенə бахшандьне. 5 Жь
h'əму wəлате Щьhустанеᶲ у
т'əмамийа щьмə'та Оршə-
лимеᶲ дьhатə щəм wи, гöнед
хwə дьданə р'уйе хwə у ч'əме
Урдöнеда бь дəсте wи дньхö-
мин. 6 Йуh'əнна к'ьнщəкə жь
пьр'ч'а дəве ль хwə кьрьбу у
ль пьшта хwə жи qайишəкə
ч'əрм гьредабу. Хwарьна wи
кöлиᶲ у hьнгьве чоле бу. 7 Əwи
даннасин дькьр у дьгот: «Йəки
жь мьн qəwаттьр wе бе. Əз нə
hежа мə, кö та бьм у бəне ча-
рьхе Wи жи вəкьм. 8 Мьн hун
бь аве ньхöмандьн, ле Əwe wə
бь Р'öh'еᶲ Пироз бньхöминə».

Иса те ньхöмандьн
у щер'ьбандьнеᶲ
(Мəтта 3:13–4:11;
Луqа 3:21-22; 4:1-13)

9 У wан р'ожада Иса жь ба-
жаре Ньсрəта Щəлилеᶲ hат у
бь дəсте Йуh'əнна ч'əме Урдö-
неда hатə ньхöмандьне. 10 Ꮒəма
чаwа Иса жь аве дəрк'əт, дит
кö ə'зман вəбун у Р'öh' мина
кəвоткəке ль сəр Wи дани.
11 У дəнгəк жь ə'змана hат у
гот: «Тö Кöр'е Мьни дəлал и
Əз жь Тə р'ази мə».
12 We гаве Р'öh' бəре Иса
да бəр'ийе. 13 Əw чьл р'ожиᶲ
ль бəр'ийе ма у жь мирещьнᶲ
hатə щер'ьбандьнеᶲ. Əw т'əви
р'ə'wьра бу у мьлйак'əтаᶲ жер'а
бəрдəсти кьрьн.

Иса qəза Щəлиледа
дəст бь к'аре Хwə дькə
(Мəтта 4:12-17; Луqа 4:14-15)

14 Пəй гьртьна Йуh'əннар'а
Иса чу qəза Щəлиле у дəст
бь даннасинийа Мьзгинийа
Хwəде кьр 15 у дьгот: «Wəхт
пер'а гьhиштийə, П'адшатийаᶲ
Хwəде незик буйə, жь гöнəкь-
рьне вəгəр'ьн у баwəрийаᶲ хwə
Мьзгиние биньн!»

Иса гази həр чар
мə'сигьра дькə
(Мəтта 4:18-22; Луqа 5:1-11)

16 Гава Иса ль дəве гола Щə-
лиле дьгəр'ийа, р'асти Шьм-
h'унᶲ у Əндраwьсе бьре wи

* 1:3 Ишайа 40:3.

hат. Wана т’ор’ давитə голе,
чьмки мə’сигър бун. 17 Иса
готə wан: «Пəй Мьн wəрьн,
Əзе wə бькьмə неч’ирванед
мəрьва[ф]». 18 Wана жи həма
we дəме т’ор’ед хwə hьштьн
у пəй Wи чун. 19 Дəма кö Иса
жь wи щийи hьнəки пешда чу,
р’асти кöр’ед Зəбəди, Аqуб[ф] у
Йуh’əннайе[ф] бьре wи hат. Wа-
на qəйькеда т’ор’ед хwə hивез
дькьрьн. 20 Hьнге Иса гази wан
кьр, wана жи баве хwə Зəбəди
т’əви п’ала qəйькеда hьшт у
пəй Wи чун.

Иса р’öh’е[ф] h’əрам[ф] дəрдьхə

(Луqа 4:31-37)

21 Əw гьhиштьнə Кəфəрна-
hуме. Иса we р’ожа[ф] шəмийе
р’аст к’əтə к’ьниште у дəст бь
hинкьрьне кьр. 22 Əwана ль сəр
hинкьрьна Wи зəндəгьрти[ф]
мабун, чьмки Əwи мина йəки
хwəйиh’öкöм əw hин дькьрьн,
нə кö мина qанунзана[ф]. 23 Hьн-
ге к’ьништа[ф] wанда мəрьвəк
həбу, кö р’öh’е[ф] h’əрамва гьр-
ти бу. Wи кьрə qир’ин у гот:
24 «Тö чь жь мə дьхwази, йа
Исайе Ньсрəте? Тö hатийи
qьр’а мə бини? Əз заньм Тö
к’и йи. Тö Пирозе Хwəде йи!»
25 Иса ле hьлат[ф] у гот: «Кəр’ бə
у же дəрк’əвə!» 26 Hьнге р’öh’е
h’əрам əw вəч’ьр’ьканд у бь
дəнгəки бьльнд кьрə qир’ин у
же дəрк’əт. 27 H’əму зəндəгьрти
ман, həвр’а к’əтьнə пьрс-пьр-
сийара у дьготьн: «Əв чь йəк
ə? Чь hинкьрьнəкə ну йə! Бь
h’öкöм Əw ə’мьри ль р’öh’ед
h’əрам дькə у əw жи ельми[ф]
Wи дьбьн». 28 У нав у дəнге Иса
пер’а-пер’а h’əму дор-бəред
Щəлиле бəла бу.

Иса гəлəк нəхwəша qəнщ дькə

(Мəтта 8:14-17; Луqа 4:38-41)

29 Гава кö Иса жь к’ьниште
дəрк’əт, т’əви Аqуб у Йуh’əн-
на р’аст чунə мала Шьмh’ун у
Əндраwьс. 30 Хwəсийа Шьмh’ун
т’айеда п’алдайи бу. Hьнге бона
we Исар’а готьн. 31 Иса жи чу
незик, дəсте we гьрт р’акьр у
т’айе же бəр’да, р’абу бəрдəсти
wанр’а кьр. 32 Еваре, гава р’о
чу ава, h’əму нəхwəш у йед
щьнак’əти[ф] анинə щəм Wи.
33 Т’əмамийа щьмə’та бажер ль
бəр дери щьвийа. 34 Иса гəлəк
мəрьвед бь нəхwəшийед щу-
р’ə-щур’ə qəнщ кьрьн. Гəлəк
щьн[ф] жи дəрхьстьн у нəдьhьшт
кö щьн хəбəр дьн, чьмки щьна
заньбу кö Əw К’и йə.

Иса Мьзгинийа Хwәде qәза Щәлиледа бәла дькә

35 Qәрәбәрбанга сьбәһе р’абу,
дәрк’әт чу щики хәwлә у wьр
дӧа кьр. 36 Шьмһ’ун у йед т’әви
Wи ль Иса гәр’ийан 37 у гава
кӧ wан Әw дит, готьне: «Һ’әму
ль Тә дьгәр’ьн». 38 Иса wанр’а
гот: «Әм һәр’ьнә гӧнд-бажаред
незик, wәки Әз ль wан дәра
жи даннасин кьм, чьмки Әз
бона ве йәке һатьмә». 39 У ль
т’әмамийа Щәлиле дьгәр’ийа,
к’ьништед wанда даннасин
дькьр у щьн дәрдьхьстьн.

Иса йәки жь к’отибуне[ф] паqьж дькә

(Мәтта 8:1-4; Луqа 5:12-16)

40 У йәки к’оти[ф] һат, ль бәр
Иса чок да, р’әща же кьр у готе:
«Һәгәр Тӧ бьхwази, дькари мьн
паqьж ки». 41 Гӧне Иса пе һат,
дәсте Хwә дьреж кьр ле к’әт у
готе: «Әз дьхwазьм. Паqьж бә!»
42 У пәй ве готьнер’а дәстхwәда
к’отибун же чу у әw паqьж бу.
43 Иса пер’а-пер’а әw дәрхьстә
дәр, һ’ьшк т’әми ль wи кьр 44 у
wир’а гот: «Бьньһер’ә т’ӧ кәси-
р’а тьштәки нәбежи, ле һәр’ә
хwә нишани к’аһин[ф] кә у чаwа
кӧ Муса[ф] т’әми дайә, һ’әдийа[ф]
хwә бьдә, wәки һ’әмуйар’а бьбә
шә’дәти, кӧ тӧ паqьж буйи».
45 Ле әw мәрьв дәрк’әт дәстпе-
кьр ашкәрә гот у әва йәка бәла
кьр, ӧса кӧ Иса иди нькарьбу
ашкәрә бьчуйа бажарәки, ле
жь бажер дәр ль щийед хәwлә
дьма. У щьмә’т жь һәр алийава
дьһатьнә щәм Wи.

Иса шьлушә’тәки qәнщ дькә у гӧнед wи дьбахшинә

(Мәтта 9:1-8; Луqа 5:17-26)

2 1 Пәй чәнд р’ожар’а Иса
вәгәр’ийа Кәфәрнаһуме.
Һьнге һатә бьһистьне, кӧ Әw
малда йә. 2 Маледа һаqас мә-
рьв щьвийан, һ’әта кӧ ль бәр
дери жи щи-сьт’ар т’ӧнәбу.
Иса хәбәра мьзгинийе әw һин
дькьрьн. 3 У мәрьв һатьн, жь
нав wанда чар мәрьва шьлу-
шә’тәк һьлдабун данинә щәм
Иса. 4 Ле жь дәст ә’лаләте р’е
нәдитьн кӧ незики Иса буна,
wана бане ханийе кӧ Иса теда
бу qӧл кьр у мәрьве шьлушә’т
бәр’ева дахьстьнә жере. 5 Гава
кӧ Иса баwәрийа wан дит, го-
тә йе шьлушә’т: «Лаwо, гӧнед
тә һатьнә бахшандьне». 6 Жь
qанунзана һьнәк wьра р’уньш-
тьбун у дьле хwәда дьготьн:
7 «Әви һан чьма ӧса хәбәр дьдә?

Әва ньге хwә Хwәдер’а давежә!
Пештьри Хwәде к’и дькарә гӧна
бьбахшинә?»
8 Дәстхwәда р’ӧһ’е Исава ә’йан
бу кӧ әвана аһа дьфькьрьн, Әwи
гот: «Һун чьма тьштед аһа дь-
ле хwәда дьфькьрьн? 9 К’ижан
р’ьһ’әт ә, шьлушә’тр’а бежьн:
‹Гӧнед тә һатьнә бахшандьне?›
йан бежьне: ‹Р’абә бәр’а хwә
һьлдә у бьгәр’ә?› 10 Ле wәки һун
бьзаньбьн кӧ һ’ӧкӧме Кӧр’е[ф]
Мерьв һәйә ль сәр ә’рде гӧна
бьбахшинә...» 11 готә йе шьлу-
шә’т: «Әз тәр’а дьбежьм, р’абә
бәр’а хwә һьлдә, һәр’ә мала
хwә». 12 Әw жи пер’а-пер’а ль
бәр ч’ә’ве һәр кәси р’абу, бәр’а
хwә һьлда, дәрк’әт у чу. Һ’әму
жи һ’әйири ман, шькьри данә
Хwәде у готьн: «Мә тьштәки
ӧса т’ӧ щар нәдитийә!»

Иса гази Леwи[ф] дькә

(Мәтта 9:9-13; Луqа 5:27-32)

13 Иса диса чу дәве голе. Т’ә-
мамийа ә’лаләт дьһатә щәм Wи
у Әwи жи әw һин дькьрьн. 14 Ча-
хе Иса р’еда чу, Леwийе[ф] кӧр’е
Һалфаwо ль щийе хәрщһьлдане
р’уньшти дит у готе: «Пәй Мьн
wәрә». Әw жи р’абу пәй Иса
чу. 15 Гава Иса мала Леwида
сәр сьфре бу, гәләк хәрщгьр[ф] у
гӧнәк’ар[ф] т’әви Wи у шагьртед[ф]
Wи ль сәр сьфре р’уньшть-
бун, чьмки йед пәй Wи дьчун
гәләк бун. 16 Гава qанунзанед
жь нава ферьсийа[ф] дитьн кӧ
Иса т’әви хәрщгьр у гӧнәк’ара
ль сәр сьфре р’уньшти йә, жь
шагьртед Wи пьрсин: «Чьма
Әw т’әви хәрщгьр у гӧнәк’ара
дьхwә у вәдьхwә?» 17 Чахе Иса
бьһист, wанр’а гот: «Сахләм нә
һ’әwще һ’әким ьн, ле нәхwәш.
Әз нә һатьмә гази йед р’аст кьм,
ле гази гӧнәк’ара».

Пьрса р’ожигьртьне

(Мәтта 9:14-17; Луqа 5:33-39)

18 Щарәке шагьртед Йуһ’ән-
на у ферьсийа р’ожи дьгьртьн.
Чәнд мәрьв һатьнә щәм Иса у
же пьрсин: «Чьма шагьртед Йу-
һ’әнна у йед ферьсийа р’ожийа
дьгьрьн, ле шагьртед Тә р’ожи
нагьрьн?» 19 Иса готә wан: «Һ’ә-
та зә’ва т’әви wан ә, гәло дьбә
кӧ хwәндийед дә’wате р’ожи
бьгьрьн? Һ’әта зә’ва т’әви wан
ә, әw нькарьн р’ожи бьгьрьн!
20 Ле р’ож wе бен, гава зә’ва жь
wан бе һьлдане, һьнге wе р’оже
wе р’ожи бьгьрьн. 21 Т’ӧ кәс пе
п’арч’е ну к’ьнща кәвьн п’инә
накә. Һәгәр ӧса бькә, п’арч’е
к’ьнща кәвьнва дьрути wе зоре

ль к’ьнща кəвьн бькə у щийе
qəлыши we he ль бəр həвва həр’ə.
22 У нə жи кəсəк шəрава ну
дькə мəшкед кəвьн. Һəгəр öса
бькə, шəрава ну we мəшка бь-
т’əqинə, hьн шəраве öнда бə,
hьн жи мəшк. Ле шəрава ну
дькьнə мəшкед ну».

Пьрса р’ожа шəмийе

(Мəтта 12:1-8; Луqа 6:1-5)

23 Иса р’ожəкə шəмийе нава
зəвийар’а дəрбаз дьбу у шагьр-
тед Wи р’ева дəстпекьрьн сьм-
бьлед геньм чьнин. 24 Ферьсийа
Исар’а гот: «Бьньhер’ə! Чьма
шагьртед Тə тьште нəщайизи
р’ожа шəмийе дькьн?» 25 Иса
ль wан вəгəр’анд у гот: «Wə
qəт нəхwəндийə кö Даwьд[ф]
жь h’əwщəтийе чь кьр, гава əw
у йед пер’а бьр’чи бун? 26 Əw
wəхте Əвйатаре сəрəкк’аhин-
да к’əтə Хана[ф] Хwəде у нане[ф]
Хwəдер’а дайи хwар, кö əw нан
пештьри к’аhина нə щайиз
бу йəки дьн бьхwара. Сəрда
жи əw нан да йед т’əви хwə»*.
27 Паше сəр готьна Хwəда зедə
кьр готə wан: «Р’ожа шəмийе
бона инсен hатə данине, нə
кö инсан бона р’ожа шəмийе!
28 Аwа готи Кöр’е Мерьв Хöдане
р’ожа шəмийе йə жи».

Иса р’ожа шəмийе мəрьве кö дəсте wи к’ьшийабу qəнщ дькə

(Мəтта 12:9-14; Луqа 6:6-11)

3 1 У Иса диса к’əтə к’ьнище.
Ль we дəре мəрьвəк həбу,
кö дəсте wи к’ьшийабу. 2 У
ч’ə’ве hьнəка сəр Wи бу, гəло
р’ожа шəмийе Əwe wи qəнщ кə
йан на, wəки хəйба Wи бькьн.
3 Иса мəрьве дəстк’ьшийайир’а
гот: «Р’абə ве говəке бьсəкь-
нə!» 4 Паше wанр’а гот: «Р’ожа
шəмийе qəнщикьрьн щайиз
ə, йан хьрабикьрьн? Р’öh’əки
хьлаз[ф] кьн, йан öнда кьн?» Ле
wан дəнг нəкьр. 5 Иса бь hерс
ль дора Хwə ньhер’и, бона сəр-
h’ьшкийа wан бəр Хwə к’əт у
wи мəрьвир’а гот: «Дəсте хwə
дьреж кə». Əwи жи дьреж кьр у
дəсте wи диса qəнщ бу. 6 Ферьси
дəрк’əтьнə дəрва у пер’а-пер’а
т’əви Һеродəсийа[ф] шеwьрин,
кö чаwа Wи бьдьнə кöштьне.

Щьвата ль дəве голе

7 Иса т’əви шагьртед Хwə чу дə-
ве голе. Жь Щəлиле ə’лалəтəкə

* 2:26 Qануна К’аhинтийе 24:9; П’адшати I, 21:1-6.

гьран пәй Wи чу. 8 Гава кӧ wa-
на кьрьнед Wи бьһистьн, жь
Щьһустане, Оршәлиме, Иду-
мәйайе, wи алийе Урдӧнейи
р’оһьлате, ӧса жи жь qәза Сур у
Сайде гәләк мәрьв һатьнә щәм
Wи. 9 У Иса жь дәст ә’лаләте
шагьртед Хwәр’а гот, кӧ Wи-
р’а qәйькәке һазьр кьн, wәки
нәк’әвә ль бәр дә’фа. 10 Чьмки
Иса гәләк мәрьв qәнщ кьрьн,
ӧса кӧ йед нәхwәш т’опи сәр
дьбун, wәки дәсте хwә бьдана
Wи. 11 Дәма кӧ р’ӧһ’ед һ’әрам Әw
дьдитьн, ль бәр Wи дәвәр’уйа
хwә давитьнә ә’рде, дькьрьнә
qир’ин у дьготьн: «Тӧ Кӧр’е
Хwәде йи!» 12 Ле Иса һ’ьшк
т’әми ль wан дькьр, кӧ бона
Wи нәкьнә дәнги.

Бьжартьна һәр донздәһа

(Мәтта 10:1-4; Луqа 6:12-16)

13 Иса һьлк’ьшийа ч’ийе у
мәрьвед кӧ Wи дьхwәстьн гази
щәм Хwә кьрьн. Әw жи чунә
щәм Wи. 14 Әwи донздәһ мәрьв
бьжартьн, навед wан «шанди[ф]»
дани, кӧ т’әви Wи бьминьн у
wан бьшинә, wәки даннасин
кьн. 15 У һ’ӧкӧм да wан кӧ щьна
дәрхьн. 16 Һәр донздәһед бь-
жарти әв ьн: Шьмһ’ун (кӧ наве
wи кьрә Пәтрус[ф]), 17 Аqубе[ф]
Зәбәди у Йуһ’әннайе бьре wи,
(әwи наве Боанәрщәс ль wан
кьр, кӧ те фә’мкьрьне: «Кӧр’ед
Гӧр’инийа Ә’змен») 18 Әндра-
wьс, Филипо, Бәртоломәйо,
Мәтта, Т’ума, Аqубе[ф] кӧр’е
Һалфаwо, Тәдайо, Шьмһ’уне
wәлатп’арьст[ф] 19 у Щьһудайе[ф]
Исхәрйоти йе кӧ бу нәмаме Иса.

Иса у Бәлзәбул[ф]

*(Мәтта 12:22-32;
Луqа 11:14-23; 12:10)*

20 Паше Иса чу маләке. Диса
һаqас ә’лаләт щьвийа, һ’әта кӧ
нькарьбун нане хwә жи бь-
хwарана. 21 Гава йед жь хун у
qьнета Wи бьһистьн, дәрк’әтьн
Wи бьгьрьн, чьмки wана дьгот:
«Әwи һ’ьше Хwә ӧнда кьрийә!»
22 У әw qанунзанед кӧ жь Ор-
шәлиме бәржер бьбун, дьготьн:
«Бәлзәбул[ф] Wида һәйә! Әw бь
һ’ӧкӧме сәрwере щьна щьна
дәрдьхә!» 23 Иса жи әw гази
щәм Хwә кьрьн у бь мәсәла
wанр’а гот: «Мирещьн чаwa
дькарә хwәха хwә дәрхә? 24 Һә-
гәр нав п’адшатикеда т’ьфаq[ф]
т’ӧнәбә, әw нькарә бьминә.
25 Мала кӧ бет’ьфаqи бьк’әве,
әw мал нькарә бьминә. 26 Һәгәр
мирещьн р’абә һьмбәри хwә
у бьбә дӧтирәти, әw нькарә

бьминә, ле бәле wе хьлазийа
wи бе. 27 Ле бәле т’ӧ кәс нька-
рә бьк’әвә мала мерхасәки у
һәбука[ф] wи т’алан кә, һәгәр
пешийе wи мерхаси гьренәдә.
Гава гьреда, һьнге wе бькарьбә
мала wи т’алан кә.

28 Әз р’аст wәр’а дьбежьм,
һәр гӧнә у һәр готьна хьраб
кӧ бежьн wе ль бәндед дьне
бенә бахшандьне, 29 ле к’и кӧ
готьнәкә хьраб мьqабьли Р’ӧ-
һ’е Пироз бежә, т’ӧ щар ль wи
найе бахшандьне. Әwе бь wи
гӧнәйи һ’әта-һ’әтайе сущдар
бә». 30 Иса әв йәк гот, чьмки
wан дьгот: «Р’ӧһ’е һ’әрам Wи-
да һәйә».

Де у бьрайед Иса

*(Мәтта 12:46-50;
Луqа 8:19-21)*

31 Һьнге де у бьрайед Иса
һатьн, ль дәрва сәкьнин, йәк
шандьнә пәй Wи у гази Wи кь-
рьн. 32 Ә’лаләта кӧ ль дора Wи
р’уньштьбу готә Wи: «Ва дийа
Тә у бьрайед Тә дәрва пьрса
Тә дькьн». 33 Иса щаба wан да
у гот: «Дийа Мьн у бьрайед
Мьн к’и нә?» 34 Һьнге ль йед
дора Хwә р’уньшти ньһер’и у
гот: «Ва нә де у бьрайед Мьн!
35 Һәр кәсе кӧ хwәстьна Хwәде
бинә сери[ф], әw ә бьре Мьн,
хушка Мьн у дийа Мьн».

Мәсәла т’охьмр’әш[ф]

(Мәтта 13:1-9; Луqа 8:4-8)

4 1 Иса диса ль дәве голе
дәст бь һинкьрьне кьр.
Ә’лаләтәкә ӧса мәзьн ль дора
Wи щьвийа, к’әрба Әw к’әтә
qәйька ль сәр голе у р’уньшт.
Т’әмамийа ә’лаләте ль дәве
голе бу 2 у Wи бь мәсәла әw
һини гәләк тьшта дькьрьн.
Һинкьрьна Хwәда гот: 3 «Гӧһ-
дари! Т’охьмр’әш[ф] р’абу чу кӧ
т’охьм бьр’әшинә. 4 Чахе әwи
т’охьме хwә дьр’әшанд, һьнәк
же к’әтьнә дәве р’е, тәйрәдә
һатьн у әw хwарьн. 5 У һьнәк
к’әтьнә сәр ә’рде кәвьри, ль wьр
кӧ хwәли кем бу. Әw зу шин
бун, чьмки тәлаше хwәлийе нә
к’ур бу. 6 Чахе тә’в дәрк’әт, әw
ч’ьлмьсин у чьмки р’аwед[ф] wан
т’ӧнәбун, һ’ьшк бун. 7 У һьнә-
кед дьн к’әтьнә нава стьрийа,
стьри р’абун әw хәньqандьн
у бәр нәдан. 8 У һьнәкед дьн
жи к’әтьнә нава ә’рде qәнщ у
шин бун, мәзьн бун у һьнәка
си, һьнәка шест, һьнәка сәд
щар бәр дан».

9 У Иса wанр’а гот: «Гӧһе к’ейи
бьһистьне һәйә бьра бьбьһе».

Иса чьма бь мәсәла хәбәр дьдә

(Мәтта 13:10-17; Луqа 8:9-10)

10 Гава Иса т’әне ма, йед
дора Wи гьртьбун т’әви һәр
донздәһа, бона ван мәсәла же
пьрсин. 11 Әwи щаба wан да у
гот: «Wәр’а һатийә дайине кö
һун сöр’ед П’адшатийа Хwәде
бьзаньбьн, ле бона wан, йед кö
дәрва нә, һәр тьшт бь мәсәла
те готьне, 12 wәки:

‹Чьqаси бьньһер’ьн жи, нә-
биньн,
чьqаси бьбьһен жи, фә’м
нәкьн,
wәки нәбә кö вәгәр’ьн[ф] у ль
wан бе афукьрьне[ф]›*».

Шьровәкьрьна мәсәла т’охьмр’әш

(Мәтта 13:18-23; Луqа 8:11-15)

13 Һьнге Иса wанр’а гот: «Һун
ве мәсәле фә’м накьн? Ле иди
һуне һ’әму мәсәла чаwа фә’м
бькьн? 14 Т’охьмр’әш хәбәре
дьр’әшинә. 15 Әwед ль дәве р’е
кö хәбәр ле те чандьне, әw ьн,
кö гава дьбьһен, пер’а-пер’а
мирещьн те у хәбәра дьле[ф]
wанда чанди дәрдьхә. 16 Әwед
ль сәр ә’рде кәвьри әw ьн, кö
гава хәбәре дьбьһен, әw зу бь
әшq у ша wе qәбул дькьн, 17 ле
чьмки р’аwед wан т’öнәнә, әw
дьреж т’аw накьн. У гава бо-
на хәбәре р’асти тәнгасийа[ф]
йан зерандьне тен, зу жь р’е
дьк’әвьн. 18 У әwед нава сть-
рийада һатьнә чандьне әw ьн,
кö хәбәре дьбьһен, 19 хәмед ве
дьнйайе, дәрәwед дәwләтийе у
хwәстьна тьштед дьн дьк’әвьнә
наве у хәбәре дьхәньqиньн, әw
бе бәр дьминьн. 20 У әwед ә’р-
де qәнщда һатьнә чандьне әw
ьн, кö хәбәре дьбьһен, qәбул
дькьн, һьнәк си, һьнәк шест у
һьнәк жи сәд щар бәр дьдьн».

Ч’ьра сәр п’еч’ьре[ф]

(Луqа 8:16-18)

21 У Иса wанр’а гот: «Гава
ч’ьре тиньнә һьндöр’, бона чь
тиньн? Бона бьн сәльке, йан
бона бьн ньвине? Нә тиньн кö
дайньнә сәр п’еч’ьре[ф]? 22 Т’ö
тьште вәшарти т’öнәйә кö
нәйе ашкәрәкьрьне у нә жи
тьштәки дьзива һәйә кö нә-
к’әвә бәр р’онайе. 23 Гöһе к’ейи
бьһистьне һәйә бьра бьбьһе».

* 4:12 Ишайа 6:9-10.

24 Иса wанр’а гот: «Дина хwә
бьдьнә тьштед кӧ һун дьбьһен.
Һун бь чь чапе бьпивьн, бь we
пиване жи we wәр’а бе пива-
не у сәрда жи we һе зедә бә.
25 Чьмки к’ер’а кӧ һәйә, we һе
ле зедә бә у к’ер’а кӧ т’ӧнә, чь
һәйә жи we же бе стандьне».

Мәсәла т’охьме шин дьбә

26 У Иса гот: «П’адшатийа
Хwәде мина ве йәке йә: Мәрь-
вәк т’охьм дьр’әшинә нав ә’рде.
27 У шәв у р’ож р’адьзе, р’адьбә,
т’охьм шин дьбә, бьльнд дьбә
у хwәха пе наһ’әсә кӧ әв чаwa
дьбә. 28 Ә’рд жь хwә бәр дьдә,
пешийе зил, паше сьмбьл,
пәйр’а жи гәньме гьһишти
сьмбьлда. 29 Гава кӧ бәр дьгь-
һижә, мәрьв иди дә’се давеже,
чьмки дәма нандьруне[ф] пер’а
гьһиштийә».

Мәсәла һ’әба т’охьме хәрдале[ф]

(Мәтта 13:31-32;
Луqа 13:18-19)

30 У Иса гот: «Әм П’адшати-
йа Хwәде мина чь бьшьбиньн?
Йан жи әм we бь к’ижан мәсәле
шьровәкьн? 31 Әw мина һ’әбәкә
т’охьме хәрдале йә кӧ жь һ’ә-
му т’охьмед кӧ сәр ә’рде тенә
чандьне һуртьр ә. 32 Ле гава
әw те чандьне дьгьһижә, жь
һ’әму п’ьнщар’а мәстьр дьбә
у ч’ьqьлед мәзьн дьдә, ӧса кӧ
тәйрәдед ә’змен дькарьн хwә
бьдьнә бьн сийа we».

Иса бь мәсәла хәбәр дьдә

(Мәтта 13:34-35)

33 Бь гәләк мәсәлед бь ви
аwайи wанр’а һаqас хәбәр дьда,
чьqас кӧ wана дькарьбу фә’м
бькьра. 34 Бе мәсәлә wанр’а
тьштәк нәдьгот, ле шагьртед
Хwәр’а башqә һәр тьшт шь-
ровәдькьр.

Иса фьртоне[ф] дьсәqьр’инә

(Мәтта 8:23-27; Луqа 8:22-25)

35 We р’оже, гава р’о чу ава,
Иса шагьртед Хwәр’а гот: «Әм
дәрбази wи бәри голе бьн».
36 Шагьрт жь ә’лаләте qәти-
йан, к’әтьнә we qәйька кӧ Иса
теда бу у wана Әw т’әви хwә
бьр. Qәйьked дьн жи т’әви Wи
бун. 37 Дә ижар фьртонәкә[ф]
мәзьн ль wан р’абу, пела ӧса
ль qәйьке дьхьст, кӧ иди әw бу
бь аве т’ьжи бьбуйа. 38 Ле Иса
пашийа qәйькеда сәре Хwә
данибу сәр бә’лги у р’азабу.
Wана Әw һ’ьшйар кьр у готьне:
«Дәрсдар[ф], нә хәма Тәйә кӧ әм

öнда дьбьн?» 39 Иса р’абу, ль
байе һьлат у ә’мьри сәр голе
кьр гот: «Бьсәкьнә, кәр’ бә!»
Фьртоне дани у һ’әму тьшт
сәqьр’ин. 40 Иса wанр’а гот:
«Һун чьма дьтьрсьн? Һе чаwа
баwәрийа wә т’öнә?» 41 Саwәкә
гьран ль wана гьрт у һәвдöр’а
готьн: «Гәло әв к’и йә, кö ба
у гол жи ельми[ф] Wи дьбьн?»

Иса йәки щьнак’әти qәнщ дькә

(Мәтта 8:28-34; Луqа 8:26-39)

5 1 Әwана дәрбази wи бәри
гола Щәлиле бун у гь-
һиштьнә т’опрахед Гьрасине.
2 Гава кö Иса жь qәйьке дәр-
к’әт, һьнге жь нав гор’ьстана
мәрьвәк р’асти Wи һат, кö
р’öһ’е һ’әрам пер’а бу. 3 Әw нав
гор’ьстанада дьма у т’ö кәси
иди нькарьбу бь зьнщира жи
әw гьреда. 4 Чьмки гәләк щара
әw бь qәйд у зьнщира гьреда-
бун, ле wи зьнщир qәтандьбун
у qәйд шкенандьбун. Т’ö кәси
нькарьбу әw зәфт бькьра. 5 Т’ь-
ме шәв у р’ож гор’ьстанада у
сәре ч’ийа дькьрә qир’ин, пе
кәвьра хwә бьриндар дькьр.
6 Гава әwи дурва Иса дит,
бәзи, хwә авитә бәр ньга 7 у бь
дәнгәки бьльнд кьрә qир’ин у
готе: «Тö чь жь мьн дьхwази,
Исайе Кöр’е Хwәдейе Һәри
Жорьн? Тö хатьре Хwәде ки,
мьн нәдә щәфе!» 8 Әwи әв йәк
дьгот, чьмки Иса дьготе: «Һәй
р’öһ’е һ’әрам! Жь ви мәрьви
дәрк’әвә!» 9 Иса же пьрси у
гот: «Наве тә чь йә?» Әwи жи
гот: «Наве мьн К’омәскәр ә,
чьмки әм гәләк ьн». 10 У гә-
ләки р’әща жь Иса дькьр, кö
wан жь wе т’опрахе дәрнәхә.
11 Wьр ль сингe ч’ийе сурики
бәразайи мәзьн дьч’ерийа.
12 Р’öһ’ед һ’әрам р’әща жь Иса
кьрьн у готьн: «Мә бьши-
нә нава бәраза, әм бьк’әвьнә
нава wан». 13 Әwи жи изьн да
wан, р’öһ’ед һ’әрам дәрк’әтьн у
к’әтьнә нава бәраза. Әw сури
незики дö һ’әзар бәраза бу, әw
жорда р’әви, хwә жь кәнделда
авитьнә голе у хәньqин. 14 Бә-
разван р’әвин чунә бажар у
гöнда, әв йәк гьли кьрьн. У
бьнәли[ф] һатьн кö тьштед буйи
бьбиньн. 15 У һатьнә щәм Иса,
дина хwә дане, wе әw мәрьве
щьнак’әтийи кö к’омәскәрәкә
щьна пер’а бу, к’ьнще wи ле,
сәр һ’ьше хwәда һати р’уньшти
йә. Һьнге әw тьрсийан. 16 Әwед
кö әв йәк дитьбун щьмә’тер’а
гьли кьрьн, кö чь һатә сәре wи

щьнак’əти у бəраза. [17] Һьнге
wана р’əща жь Иса кьр, кö Əw
жь ə’рде wан һəр’ə.

[18] Гава Иса к’əтə qəйьке, əwи
кö щьнак’əти бу, р’əща же кьр,
кö т’əви Wи һəр’ə. [19] Ле Иса
нəһьшт у жер’а гот: «Вəгəр’ə
мала хwə у нəфəред мала хwə-
р’а бежə, кö Хöдан бона тə чь
кьр у чаwа ль тə һатə р’ə’ме».
[20] Əw жи чу у дəстпекьр чь кö
Иса бона wи кьрьбу qəза Де-
каполиседа* бəла кьр у һəр
кəс ə’щебмайи дьма.

Qизька мьри
у к’öлфəтəкə[ф] нəхwəш
(Мəтта 9:18-26; Луqа 8:40-56)

[21] Гава Иса диса бь qəйь-
ке дəрбази wи бəре дьн бу,
ə’лалəтəкə гьран ль дора Wи
щьвийа. Гава Əw ль дəве голе
бу, [22] йəки жь сəрwеред к’ь-
ниште кö наве wи Йайиро бу
һатə щəм Wи, гава wи Иса дит,
хwə авитə ньгед Wи, [23] гəлəк
р’əща же кьр у гот: «Qизька
мьн ль бəр мьрьне йə. Wəрə у
дəстед Хwə дайнə сəр wе, кö
qəнщ бə у бьжи». [24] Иса р’абу
т’əви wи чу.

Ə’лалəтəкə гьран пəй Wи дь-
чу у тəнгаси дьданə Wи. [25] Wьр
к’öлфəтəк[ф] жи һəбу, кö донздəһ
сале wе бун, сəр хуне вəбьбу.
[26] Əwе гəлəки дəсте һ’əкимада
к’ьшандьбу у һ’əму һəбука хwə
хəрщ кьрьбу, ле т’ö ч’арə ле
нəбьбу у сəрда һе хьраб бьбу.
[27] Əwе дəрһəqа Исада бьһист,
пьштева һатə нава ə’лалəте у
ль к’ьнще Wи к’əт. [28] Чьмки
əwе дьле хwəда дьгот: «Һəгəр
əз т’əне к’ьнще Wи жи к’əвьм,
əзе qəнщ бьм». [29] У пер’а-пер’а
хун же ч’ькийа у бəдəна хwəда
т’əхмин кьр, кö жь еша хwə
qəнщ бу. [30] Иса дəстхwəда пе
һ’əсийа кö qəwатəк же чу, нав
ə’лалəтеда зьвьр’и у пьрси:
«К’е ль к’ьнщед Мьн к’əт?»
[31] Шагьртед Wи готьн: «Тö
дьбини кö ə’лалəт тəнгасийе
дьдə Тə, ле Тö дьбежи: ‹К’е ль
Мьн к’əт?›» [32] Ле Иса дор-бəре
Хwə дньһер’и кö бьбинə, к’е
əв йəк кьр. [33] Һьнге к’öлфəт
ль хwə һ’əсийа кö чь ль wе
qəwьми, бь тьрсе у лəрьзəке
һат хwə авитə бəр Wи у һəр
тьшт р’аст гот. [34] Иса wер’а гот:
«Ə’вде! Баwəрийа тə тö qəнщ

* 5:20 «Декаполис» бь зьмане йунани те фə’мкьрьне: «Дəһə Бажар», чьмки əва qəза бəреда бь йəктийа дəһə бажара һатийə чекьрьн.

кьри. Бь хер у сьламәт һәр’ә у
жь еша хwә qәнщ бә».
35 Иса һе хәбәр дьда, жь
мала сәрwере к’ьниште мәрьв
һатьн у готьн: «Qиза тә мьр,
иди зә’мәте нәдә Дәрсдар».
36 Ле Иса гöһ нәда готьна wан,
wи сәрәке к’ьништер’а гот:
«Нәтьрсә, т’әне баwәр бькә!»
37 Әwи нәһьшт кö кәс пәй Wи
һәр’ә, пештьри Пәтрус, Аqуб
у Йуһ’әннайе бьре wи. 38 Ча-
хе гьһиштьнә мала сәрәке
к’ьниште, Иса дит wе һеwәр-
за wан ә, дьгьрин у дькьнә
qар’ә-qар’. 39 Гава Әw к’әтә
һьндöр’, wанр’а гот: «Чьма һун
дькьн qалмә-qалм у дьгьрин?
Зар’ нәмьрийә, ле һеньжийә».
40 Wана qәрфе хwә пе дькьр.

Ле Иса һ’әму дәрхьстьнә
дәрва, де у баве qизьке т’әви
һәр се шагьртед Хwә һьлдан
у к’әтә щийе кö qизьк ле бу.
41 Дәсте qизьке гьрт у готә wе:
«Талита qум!» кö те фә’мкьрь-
не: «Qизьк, әз тәр’а дьбежьм,
р’абә!» 42 Qизьк пер’а-пер’а р’абу
у гәр’ийа. Әw донздәһ сали бу.
Әwед кö дитьн һ’ьше сәре wан
чу. 43 Иса һ’ьшк т’әми ль wан
кьр, кö ве йәке кәсир’а нәбе-
жьн у wанр’а гот, кö хwарьне
бьдьнә wе.

Бажаре Ньсрәте, ль к’ö Иса мәзьн бьбу, Wи qәбул накә

(Мәтта 13:53-58;
Луqа 4:16-30)

6 1 Иса жь wьра дәрк’әт у чу
щи-мьск’әне Хwә. Шагьртед
Wи жи пәй Wи чун. 2 Чахе р’ожа
шәмийе һат, Wи к’ьништеда
дәст бь һинкьрьне кьр у гәләка
кö бьһист зәндәгьрти мабун у
дьготьн: «Әви мәрьви әв тьшт
жь к’ö анинә? Әв чь сәрwахти[ф]
йә кö жер’а һатийә дайине? У әв
чь к’әрәмәт ьн кö бь дәсте Wи
дьqәwьмьн? 3 Нә Әв нәщар ә? Нә
Әв кöр’е Мәрйәме[ф] у бьре Аqуб[ф],
Йусес, Щьһуда[ф] у Шьмһ’ун ә?
Нә хушкед Wи ль вьр нав мәда
нә?» Бь ви аwайи әw жь Wи чун.
4 Иса wанр’а гот: «П’ехәмбәр
т’ö щийи нә беqәдьр ә, пештьри
нава щи-мьск’әне хwә, мәрьвед
хwә у мала хwәда». 5 Әwи ль
wе дәре нькарьбу т’ö к’әрәмәт
бькьра, т’әне дәсте Хwә дани
сәр чәнд нәхwәша у әw qәнщ
кьрьн. 6 Әw сәр нәбаwәрийа
wан ә’щебмайи ма.

Шандьна һәр донздәһа

(Мәтта 10:5-15; Луqа 9:1-6)

Иса ль гöндед дор-бәра дь-
гәр’ийа у һин дькьр. 7 Wи һәр

донздəһ гази щəм Xwə кьрьн,
дəстпекьр əw щот-щот шандьн
у һ'ӧкӧме ль сəр р'ӧһ'ед һ'əрам-
р'а да wан. 8 Т'əми да wан у гот:
«Бона р'е, пештьри шьвдара
дəсте хwə т'ӧ тьшти хwəр'а
һьлнəдьн: Нə нан, нə турьк у
нə жи п'əра бəр пьшта хwəда.
9 Чарьхед хwə бькьнə п'ийе хwə,
ле дӧ дəст кьрас хwəр'а һьлнə-
дьн». 10 Сəрда зедə кьр готə wан:
«Əw мала кӧ һун бьк'əвьне, wе
маледа жи бьминьн, һ'əта һун
жь wи щийи дəрк'əвьн. 11 Əw
щийед кӧ wə qəбул нəкьн у
гӧһдарийа готьна wə нəкьн,
жь wьр дəрк'əвьн у т'оза ньгед
хwə дawшиньн, wəки wанар'а
бьбə шə'дəти».

12 Əw жи р'е к'əтьн чун у дан-
насин дькьрьн кӧ мəрьв жь
гӧнəкьрьне вəгəр'ьн. 13 Wана
гəлəк щьн дəрдьхьстьн у р'унᶲ
ль гəлəк нəхwəша дьдан у əw
qəнщ дькьрьн.

Кӧштьна Йуһ'əннайе ньхӧмдарᶲ

(Мəтта 14:1-12; Луqа 9:7-9)

14 Һеродəс п'адша əв йəк бь-
һист, чьмки нав у дəнге Иса
дəрк'əтьбу. Һьнəка дьгот: «Əва
Йуһ'əннайе ньхӧмдарᶲ ə жь
нав мьрийа р'абуйə. Лəма жи
пе wи к'əрəмəт тенə кьрьне».
15 Ле һьнəка жи дьгот: «Əва
Елйасᶲ ə». Һьнəкед дьн жи
дьготьн: «Əва п'ехəмбəрəки
мина п'ехəмбəред бəре йə». 16 Ле
гава Һеродəс əв йəк бьһист,
гот: «Əва əw Йуһ'əнна йə, йе
кӧ мьн сəре wи лехьстийə, жь
нав мьрийа р'абуйə!» 17-18 Чьмки
Һеродəс хwəха Һеродийа жьна
Филипойе бьре хwə стандьбу,
ле Йуһ'əнна жер'а чəнд щара
готьбу: «Нə р'аст ə кӧ тӧ жьна
бьре хwə бьстини». Һеродəс жи
к'əрби Һеродийайе Йуһ'əнна
дабу гьртьне, гьредабу у авитьбу
кəле. 19 Лəма Һеродийайе к'ин
Йуһ'əннар'а дажот, дьхwəст
wи бьдə кӧштьне, ле нькарьбу,
20 чьмки Һеродəс жь Йуһ'əнна
дьтьрсийа у əw хwəй дькьр. Əwи
заньбу кӧ Йуһ'əнна мəрьвəки
р'аст у бӧһӧрти йə. Гава кӧ
гӧһдарийа готьна wи дькьр,
сəре wи т'əвиһəв дьбу*, ле диса
бь һ'əwac гӧһ дьда готьна wи.
21 Awa щарəке мəщал вəбу. Һе-
родəс бона р'ожа буйина хwə,

* 6:20 Нав һьнəк дəстньвисарада дəwса «сəре wи т'əвиһəв дьбу» аһа йə: «Wи гəлəк тьшт дькьр».

ә’сьлзада, сәрһ’әзаред[ф] әскәра
у гьрәгьред Щәлилер’а мәсрәф
дани. 22 Гава qиза Һеродиййайе
к’этә һьндӧр’ у р’әqьси, әв йәк
ль дьле Һеродәс у т’әглифкь-
рийед ль сәр сьфре р’уньшти
хwәш һат. Һьнге п’адше готә
qизьке: «Тӧ жь мьн чь бьхwази,
әзе бьдьмә тә». 23 У wи жер’а
сонд хwар гот: «Тӧ жь мьн чь
бьхwази, әзе бьдьмә тә, һ’әта
ниве п’адшатийа хwә жи!»
24 Qизьк дәрк’этә дәрва у чу
жь дийа хwә пьрси: «Әз чь
бьхwазьм?» Дийа wе жи гот:
«Сәре Йуһ’әннайе ньхӧмдар».
25 Qизьке ләзанд чу щәм п’адше
у хwәстьна хwә жер’а гот: «Әз
дьхwазьм кӧ тӧ ньһа сәре Йу-
һ’әннайе ньхӧмдар ль сәр сьни-
йе бьди мьн». 26 П’адша гәләки
бәр хwә к’әт, ле чьмки ль бәр
т’әглифкьрийа сонд хwарьбу,
нәхwәст созе хwә бәтал кьра.
27 П’адше пер’а-пер’а ә’мьри
сәр щәлат кьр, кӧ һәр’ә сәре
Йуһ’әнна бинә. Щәлат жи чу
кәледа, сәре wи лехьст 28 у ль
сәр сьнийе ани у да кәч’ьке.
Әwе жи әw һьлда бьр да дийа
хwә. 29 Гава шагьртед Йуһ’әнна
әв йәк бьһистьн, һатьн щьн-
йазе wи бьрьн кьрьнә т’ьрбе.

Иса пенщ һ’әзара т’ер дькә

(Мәтта 14:13-21; Луqа 9:10-17; Йуһ’әнна 6:1-14)

30 У шанди[ф] вәгәр’ийанә щәм
Иса, һ’әму тьштед кӧ кьрьбун
у һин кьрьбун жер’а готьн.
31 Иса wанр’а гот: «Дә wәрьн
әм т’әне һәр’ьнә щики хәwлә
у һьнәки р’ьһ’әт бьн». Чьмки
гәләк дьһатьн у дьчун, wана
мәщал нәдьдит кӧ нане хwә
жи бьхwарана. 32 У әw т’әне
бь qәйьке чунә щики хәwлә.
33 Ле гәләка кӧ чуйина wан
дит, әw нас кьрьн, жь һ’әму
бажара пәйа бәзин у бәри wан
гьһиштьнә wи щийи. 34 Чахе
Иса жь qәйьке дәрк’әт у Wи
ә’лаләтәкә гьран дит, һьнге
гӧне Wи ль wан һат, чьмки
әw мина пәзед бе шьван бун.
Дәстпекьр гәләк тьшт әw һин
кьрьн. 35 Иди чьмки дәрәнг бу,
шагьртед Иса һатьн у готьне:
«Әв дәр щики хьки-хwәли йә,
wәхт жи иди дәрәнг ә. 36 Щьм-
ә’те бәр’дә кӧ әw һәр’ьнә гӧнд
у бәргед дәр-дора у хwәр’а
тьштед хwарьне бьк’ьр’ьн».
37 Ле Иса ль wан вәгәр’анд у
гот: «Һун хӧрәк бьдьнә wан!»
Жер’а готьн: «Әм һәр’ьн баһе

дöсьд зиви[ф] нан бьк’ьр’ьн у
wан бьдьнә хwарьне?»
38 Иса wанр’а гот: «Һәр’ьн
бььһер’ьн, к’а чәнд нанед wә
һәнә». Гава кö пе һ’әсийан,
готьн: «Пенщ нан у дö мә’си
һәнә». 39 Wи ә’мьр кьр кö һ’ә-
му жи к’ом-к’ом ль сәр гиһайе
шин р’унен. 40 Әw жи к’ом-к’ом,
сәд-сәд, пенщи-пенщи ль ә’рде
р’уньштьн.
41 Иса һәр пенщ нан у һәр
дö мә’си һьлдан, бәре Хwә ә’з-
менда кьр шькьри да, әw нан
кәркьрьн у да шагьртед Хwә,
wәки әw дайньнә бәр ә’лаләте.
У һәр дö мә’си жи ль һ’әмуйа
бәла кьр. 42 Һ’әмуйа хwар у т’ер
бун. 43 Жь wан нан у мә’сийа
донздәһ сәләйед т’ьжи һурьк
бәрәв кьрьн. 44 Йед кö жь wи
нани хwарьн wәкә пенщ һ’әзар
мери бун.

Иса п’ийа ль сәр авер’а дьчә

(Мәтта 14:22-33;
Йуһ’әнна 6:15-21)

45 Дәстхwәда Әwи п’ейи сәр
шагьртед Хwә кьр, кö бьк’әвьнә
qәйьке у пешийа Wи дәрбази
wи бәри голе, Бәйтсайдайе
бьн, һ’әта кö Хwәха щьмә’те
вәр’екә. 46 Пәй вәр’екьрьнер’а
р’абу чу сәре ч’ийе, кö дöа бькә.
47 Гава кö р’о чу ава, qәйьк нава
голеда бу у Иса т’әне дәве голе
бу. 48 Иса дит кö шагьрт бер-
к’ьшандьнеда гәләки зә’мәте
дьк’ьшиньн, чьмки ба мьqабьли
wан бу. Незики qәрәбәрбанге
Иса сәр голер’а пәйа дьчу нези-
ки wан дьбу. Wи хwәст кö бәр
wанр’а дәрбаз буйа, 49 ле чахе
wана дит кö Иса сәр голер’а
пәйа дьчә, wан т’ьре[ф] хәйаләкә[ф]
кö дьбиньн у кьрьнә qир’ин.
50 Чьмки һ’әмуйа жи Әw дит
у тьрсийан. Ле Иса wе дәме
дәнг да wан у гот: «Сәр хwә
бьн! Әз ьм. Нәтьрсьн!» 51 Һьн-
ге Әw к’әтә qәйьке щәм wан у
ба сәкьни. Шагьрт ә’щебмайи
ман, һ’ьше сәре wан чу, 52 чьм-
ки әw qәwьмандьна ль сәр нен
һе сәре wанда р’унәньштьбу,
фә’ме wан дадайи бу.

Иса Щенисартеда нәхwәша qәнщ дькә

(Мәтта 14:34-36)

53 Әw дәрбази wи бәри голе
бун у ль алийе Щенисартева
гьһиштьнә бәже[ф], qәйик щи
кьрьн. 54 Гава жь qәйьке пәйа
бун, щьмә’те пер’а-пер’а Иса
нас кьр. 55 Әw т’әмамийа wе
qәзайе вьрда-wеда бәзин у
дәстпекьрьн нәхwәш ньвинава

данинә wи щийе кӧ дьбьһис-
тьн Иса ле бу. 56 Һәр щийед
кӧ Иса дьчуйе, һәгәр бажар
буна, гӧнд буна, бәргә буна,
нәхwәш базарада даданин у
һиви же дькьрьн кӧ т’әне ль
р’ишийед к’ьнщед Wи к’әвьн.
У һ’әмуйед кӧ ле дьк’әтьн, жь
нәхwәшийед хwә qәнщ дьбун.

Р’аw-р’ьзьмед[ф] кал-бава у хәбәра Хwәде

(Мәтта 15:1-9)

7 1 Ферьсийа у һьнәк qанун-
занед кӧ жь Оршәлиме һа-
тьбун, дора Иса гьртьн. 2 Wана
дит кӧ һьнәкә жь шагьртед
Wи бь дәстед һ’әрам, аwа го-
ти дәстнәшушти нан дьхwьн.
3 Ферьси у һ’әму щьһу[ф] пәй
р’аw-р’ьзьмед[ф] кал у бавед хwә
дьчьн, һ’әта кӧ дәстед хwә р’ьнд
нәшон, нане хwә нахwьн 4 у жь
базаре жи чь тиньн, һ’әта аве
нәхьн, нахwьн*. Гәләк ә’дәтед
дьн жи һәнә, кӧ жь кал у бава
һьлданә у дьqәдиньн: Мәсәлә,
мина шуштьна т’аса, шәрбька у
фьраqед сьфьрә майин**. 5 Һьн-
ге ферьси у qанунзана жь Иса
пьрсин: «Чьма шагьртед Тә пәй
р’аw-р’ьзьмед кал у бава начьн у
бь дәстед һ’әрам* нан дьхwьн?»
6 Әwи ль wан вәгәр’анд у гот:
«Ишайа бона wә дӧр’уйа р’аст
п’ехәмбәрти[ф] кьрийә! Чаwа кӧ
һатийә ньвисаре:

‹Әва щьмә’та бь заре[ф] хwә
qәдьре Мьн дьгьрә,
ле дьле[ф] wан жь Мьн дур ә.
7 Бадиһәwа[ф] Мьн дьһ’әбиньн,
т’әмийед мәрьва чаwа qа-
нунед Мьн щьмә’те һин
дькьн›*.

8 Һун т’әмийед Хwәде дьһельн
у пәй р’аw-р’ьзьмед мәрьвайийе
дьк’әвьн». 9 У гот: «Һун т’әми-
йед Хwәде р’ьнд дьдьнә алики,
wәки р’аw-р’ьзьмед хwә хwәй
кьн. 10 Мәсәлә, Муса готийә:
‹Qәдьре де у баве хwә бьгьрә›*
у ‹Әwе кӧ гьлики qолайи де у

* 7:4 Нав һьнәк дәстньвисарада аһа йә: «У жь базаре жи тен, һ’әта аве сәр хwәда нәкьн, нен нахwьн».

** 7:4 Нав һьнәк дәстньвисарада әв жи һәйә: «Ӧса жи щи-ньвина».

* 7:5 Нав дәстньвисаред qәнщда дәwса «бь дәстед һ’әрам» «дәстqьлер» һәйә.

* 7:7 Ишайа 29:13.

* 7:10 Дәрк’әтьн 20:12; Qануна Дӧщари 5:16.

баве xwәр’а бежә, гәрәке бе
кöштьне›**. 11 Ле һун дьбежьн:
‹К’и кö дийа xwә йан баве
xwәр’а бежә: Әw алик’арийа
кö гәрәке жь мьн бьгьһижә
тә, әw «qöрбан»[ф] ә›, (awa готи
дийарик ә кö Xwәдер’а те да-
йине) 12 һун иди наһельн кö
әw тьштәки де у баве xwәр’а
бькә! 13 Бь ви awайи, һун бь
wан р’аw-р’ьзьмед xwәйә кö
дәрбази ньсьлед[ф] ну дькьн,
хәбәра Xwәде дькьнә xwәли. У
һун гәләк тьштед аһа дькьн».

Тьштед кö мерьв дьһ’әр’ьминьн

(Мәтта 15:10-20)

14 Һьнге Иса ә’лаләт диса гази
щәм Xwә кьр у готә wан: «Һун
һ’әму гöһдарийа Мьн бькьн у
фә’м кьн. 15 Тьштәки öса т’öнә,
кö жь дәрва бьк’әвә нав-дьле
мерьв у wи бьһ’әр’ьминә, ле
әw тьштед кö жь дьл дәртен,
әw мерьв дьһ’әр’ьминьн. 16 Гö-
һе к’ейи бьһистьне һәйә бьра
бьбьһе»*.

17 Гава жь ә’лаләте qәтийа
һатә мал, шагьртед Wи мә’на
wе мәсәле же пьрсин. 18 Иса
ль wан вәгәр’анд у гот: «Һун
һе нагьһижьнә гьлийа? Чьма
һун фә’м накьн, чь кö жь дәрва
дьк’әвә нав-дьле мерьв, нькарә
wи бьһ’әр’ьминә. 19 Чьмки әw
нә кö дьк’әвьнә дьле wи, ле
дьчьнә зьке wи у жь wьр жи
дәртен дәрва». (Бь ви awайи
Иса да к’ьфше, кö һ’әму xwa-
рьн жи һ’әлал[ф] ьн.) 20 У гот:
«Әw тьштед кö жь дьле мерьв
дәрдьк’әвьн, әw wи дьһ’әр’ь-
миньн. 21 Чьмки жь һьндöр’,
жь дьле мәрьв фькьред хь-
раб дәрдьк’әвьн: Qави[ф], дьзи,
кöштьн, 22 зьнек’ари, тьмайи,
хьраби, фелбази, толти, ч’ә’ве
хьраб, бöхданбежи, к’öбари у
беаqьли. 23 Әв һ’әму тьштед
хьраб жь дьл дәрдьк’әвьн у
мерьв дьһ’әр’ьминьн».

Баwәрийа к’öлфәта Финикйа Сурйайе

(Мәтта 15:21-28)

24 Иса жь wе дәре р’абу чу
синоре Суре. Чу маләке у нә-
дьхwәст кö кәсәк пе бьһ’әси-
йа, ле нькарьбу Xwә вәшарта.
25 К’öлфәтәкә кö qизька wе
р’öһ’е һ’әрамва гьрти бу, бона

** 7:10 Дәрк’әтьн 21:17; Qануна К’аһинтийе 20:9.
* 7:16 Нав дәстньвисаред һәрә qәнщда р’еза 16-а т’öнә.

Иса пе h’əсийа, ләз hат у хwә
авитә бәр ньгед Wи. 26 Әw к’ӧл-
фәт йунан[ф] бу, ә’сьле хwәда жи
жь Финикйа Сурйайе бу. We
лава жь Иса кьр, кӧ щьн жь
qиза we дәрхә. 27 Иса wер’а гот:
«Бьhелә бьра пешийе зар’ т’ер
бьн, чьмки нә р’аст ә кӧ нан
бәр зар’а hьлдьн у бавежьнә
бәр са». 28 Әwe ль Wи вәгә-
р’анд у гот: «Бәле Хӧдан, нә
сә жи wан hурькед бәр зар’айә
бьне сьфреда майи дьхwьн?»
29 Hьнге Әwи к’ӧлфәтер’а гот:
«Бона хатьре ве готьна тә, тӧ
дькари hәр’и. Щьн жь qизька
тә дәрк’әт». 30 К’ӧлфәт жи чу
мала хwә, дина хwә дайе, we
qизьк нав ньвинеда п’алда йә
у щьн жи же дәрк’әтийә.

Мәрьвәки кәр’ у лал хәбәр дьдә

31 Пәй we йәкер’а Иса жь сино-
ре Суре дәрк’әт, нава Сайдер’а
дәрбаз бу, qәза Декаполисер’а
hатә гола Щәлиле. 32 Мәрьвә-
ки кәр’ у лал анинә щәм Wи
у лава же кьрьн кӧ дәсте Хwә
дайнә сәр wи. 33 Иса әw мәрьв
жь ә’лаләте qәтанд, т’ьлийед
Хwә кьрьнә гӧhед wи, дәсте
Хwәда т’укьр, ль зьмане wи
да. 34 У бәре Хwә ә’зменда кьр,
к’әсәр hате у гот: «Әффата!»
кӧ те фә’мкьрьне: «Вәбә!» 35 У
дәст хwәда гӧhед wи бьhистьн,
зьмане wи вәбу у зәлал дәст бь
хәбәрдане кьр. 36 Иса т’әми ль
wан кьр, кӧ кәсир’а нәбежьн. Ле
Әwи чьqас т’әми ль wан дькьр,
wана hаqас зедә бәла дькьр.
37 Мәрьв гәләки ә’щебмайи
мабун у дьготьн: «Әви h’әму
тьшт qәнщ кьр: Hьн кәр’а дьдә
бьhистьне, hьн жи лала дьдә
хәбәрдане».

Иса чар h’әзара т’ер дькә

(Мәтта 15:32-39)

8 1 Wан р’ожада диса ә’лалә-
тәкә гьран щьвийа. Тьш-
тәки wани хwарьне т’ӧнәбу кӧ
бьхwарана, Иса гази шагьртед
Хwә кьр у гот: 2 «Гӧне Мьн ль ве
ә’лаләте те. Әв се р’ож ә т’әви
Мьн ә у тьштәки wани хwарь-
не т’ӧнә. 3 Hәгәр Әз wан бьр’чи
вәр’екьмә малед wан, дьле wане
р’ева хwәва hәр’ә у жь ван hь-
нәк жи жь щийед дур hатьнә».
4 Шагьртед Wи ле вәгәр’андьн
у готьн: «Ль ве бәр’ийе[ф] әме
жь к’ӧ hаqас нан дәст хьн, кӧ
ве щьмә’те т’ер кьн?» 5 Иса жь
wан пьрси: «Чәнд нанед wә hә-
нә?» Wана гот: «H’әфт». 6 Hьнге
ә’мьр кьр кӧ ә’лаләт сәр ә’рде

р’уне. Əwи əw һ’əфт нан һьл-
дан шькьри да, əw кəркьрьн у
паше данə шагьртед Xwə, кö
дайньнə бəр ə’лалəте. Wана
əw данинə бəр wан. 7 У чəнд
мə’сийед wанə һур жи һəбун.
Иса бона wан жи шькьри да у
гот: «Ван жи дайньнə бəр ə’ла-
лəте». 8 Wана xwар у т’ер бун.
Паше һ’əфт зəмбил жь һурькед
бəрмайи бəрəв кьрьн. 9 Əwед кö
xwарьн, wəкə чар һ’əзар мəрьва
бун. Гава кö Иса əw вəр’екьрьн,
10 пер’а-пер’а т’əви шагьртед
Xwə к’əтə qəйьке у чунə qəза
Далманутайе.

К’əрəмəтəке чаwа нишан жь ə’змана дьхwазьн

(Мəтта 16:1-4)

11 Ферьси һатьн у дəстпекьрьн
Исар’а к’əтьнə дə’wе. Əw дьще-
р’ьбандьн у жь Wи нишанəк
жь ə’змен дьхwəстьн. 12 К’ур
к’əсəр һате у гот: «Чьма əва
ньсьла ль нишанəке дьгəр’ə?
Əз р’аст wəр’а дьбежьм кö ви
ньсьлир’а нишанəк найе да-
йине». 13 Wи əw һьштьн, диса
к’əтə qəйьке у дəрбази wи
бəри голе бу.

Һəвиртьр’шкеф ферьсийа у Һеродəс

(Мəтта 16:5-12)

14 Ижар шагьрта бир кьрьбу
кö xwəр’а нан һьлдана. Ль щəм
wан, qəйькеда пештьри нанəки
тьштəки wани xwарьне т’öнə-
бу. 15 Иса т’əми да wан у гот:
«Мьqати xwə бьн, һ’əвза xwə
жь һəвиртьр’шкеф ферьсийа у
öса жи йе Һеродəс* бькьн». 16 Ле
əwана нав һəвда xəбəр дьдан у
дьготьн: «Нане мə т’öнə, лəма
аһа дьбежə». 17 Исава ə’йан бу
кö əw чь дьбежьн у wанр’а гот:
«Һун чьма нав һəвда xəбəр дь-
дьн, кö нане wə т’öнə? Һəла һе
һун фə’м накьн? У сəре wəда
р’унани, һəла һе һун нагьһи-
жьнə гьлийа?
18 Ч’ə’ве wə һəнə, һун набиньн?
Гöһе wə һəнə, һун набьһен?
Чаwа найе бира wə*, 19 чаxе
Мьн пенщ нан бона пенщ һ’ə-
зар мəрьва кəркьрьн? Wə жь
һурькед бəрмайи чəнд сəлəйед
т’ьжи бəрəв кьрьн?» Wан ле
вəгəр’анд у готьн: «Донздəһ».
20 «У гава Мьн һ’əфт нан бона
чар һ’əзар мəрьва кəркьрьн,

* 8:15 Нав һьнəк дəстньвисарада дəwса «Һеродəс» «Һеродəсийа» һəйə.
* 8:18 Йерəмийа 5:21; Һəзəкийел 12:2.

wə чәнд зәмбилед т'ъжи бәр-
майи бәрәв кърьн?» Wан гот:
«Һ'әфт». 21 Иса wанр'а гот: «Ле
чьма һун һе фә'м накьн?»

Ль Бәйтсайдайе
qәнщкърьна корәки

22 У әw һатьнә Бәйтсайдайе.
Һьнәка мәрьвәки кор ани щәм
Иса у лава же кърьн, кӧ дәсте
Хwә дайнә сәр wи. 23 Әwи жи
дәсте мәрьве кор гърт, жь гӧнд
дәрхьстә дәр, т'уйи ч'ә'вед wи
кърьн у дәстед Хwә данинә сәр
wи, пьрси: «Тӧ тьштәки дьби-
ни?» 24 Әwи жи ль жоре ньһер'и
у гот: «Әз мәрьва дьбиньм, ле
мина дара нә, кӧ дьгәр'ьн».
25 Диса Иса дәстед Хwә дани-
нә сәр ч'ә'вед wи, кор зур' бу
ньһер'и у ч'ә'вед wи вәбун, һәр
тьшт зәлал дит. 26 Иса әw шандә
мала wи у жер'а гот: «Нәк'әвә
нава гӧнд»*.

Пәтрус шә'дәтийе
ль сәр Иса дьдә

(Мәтта 16:13-20; Луqа 9:18-21)

27 Иса т'әви шагьртед Хwә чу
гӧндед Qәйсәрийа Филипойе у
р'еда жь шагьртед Хwә пьрси:
«Бь т'әхмина мәрьва Әз к'и мә?»
28 Wан ле вәгәр'анд у готьн:
«Һьнәк дьбежьн ‹Йуһ'әннайе
ньхӧмдар ә›, һьнәкед дьн дьбе-
жьн ‹Елйас ә›, һьнәкед майин
жи дьбежьн ‹йәк жь п'ехәмбәра
йә›». 29 Иса жь wан пьрси: «Ле
һун чь дьбежьн? Бь т'әхмина
wә Әз к'и мә?» Пәтрус ле вә-
гәр'анд у готе: «Т'ӧ Мәсиһ и».
30 Әwи т'әми ль wан кьр, кӧ
дәрһәqа Wида кәсир'а тьштәки
нәбежьн.

Иса дәрһәqа щәфа
у мьрьна Хwәда дьбежә

(Мәтта 16:21-28; Луqа 9:22-27)

31 Пәй ве йәкер'а Иса дәст-
пекьр шагьртед Хwә һин кьр,
кӧ гәрәке Кӧр'е Мерьв гәләки
щәфе бьк'ьшинә, жь алийе
р'успийа^ф, сәрәкед к'аһина у
qанунзанада бе т'әхсиркърьне^ф
у кӧштьне, ле р'ожа сьсийа
жь мьрьне р'абә. 32 Әwи әв
йәк зәлал гот. Һьнге Пәтрус
Әw да алики у ле һьлат. 33 Ле
Иса сәр мьле Хwәва зьвьр'и у
ль шагьртед Хwә ньһер'и, ль
Пәтрус һьлат у гот: «Жь бәр
ч'ә'ве Мьн бәтавәбә, щьно!

* 8:26 Нав һьнәк дәстньвисарада әв жи һәйә: «Гӧндда кәсәкир'а тьш-
тәки нәбежи».

Чьмки нет-фькьра тә нә жь
Хwәде йә, ле жь мәрьвайе йә».
34 Паше Иса гази ә’лаләте у
шагьртед Хwә кьрьн, wанр’а
гот: «Һәгәр йәк дьхwазә ль пәй
Мьн бе, бьра хwә инк’ар[ф] кә,
хаче[ф] хwә һьлдә у пәй Мьн бе.
35 Чьмки к’и кӧ дьхwазә ә’мьре
хwә хьлаз кә, әwе wи ӧнда кә
у к’и кӧ ә’мьре хwә бона Мьн
у Мьзгинийе ӧнда кә, әwе wи
хьлаз кә. 36 Чь фәйдә һәгәр
мәрьв т’әмамийа дьнйайе qа-
зьнщ кә, ле ә’мьре хwә ӧнда
кә? 37 Йан жи мәрьв чь дькарә
бәр ә’мьре хwәва бьдә? 38 Әwе
кӧ Мьн у хәбәред Мьн нав ви
ньсьле хальфи[ф] у гӧнәк’арда
шәрм һ’әсаб кә, Кӧр’е Мерьв
жи wе wи шәрм һ’әсаб кә, га-
ва р’умәта Баве[ф] Хwәва т’әви
мьлйак’әтед пироз[ф] бе».

9 1 У Әwи wанр’а гот: «Әз р’аст
wәр’а дьбежьм, кӧ һьнәкед
ль вьр сәкьни һәнә wе мьрьне
нәбиньн, һ’әта кӧ нәбиньн
П’адшатийа Хwәде бь qәwат те».

Шагьрт Иса нава нур у р’умәтеда дьбиньн

(Мәтта 17:1-13; Луqа 9:28-36)

2 Пәй шәш р’ожар’а Иса т’әви
Хwә Пәтрус, Аqуб у Йуһ’әнна
һьлдан у р’акьрьнә ч’ийаки
бьльнд, ль wьр әw т’әне бун.
Һьнге р’әнге Wи ль бәр ч’ә’ве
wан һатә гӧһастьне. 3 К’ьнщед
Wи ӧса чил-qәрqаш бун у һа-
qаси бьрьqин, кӧ ль сәр р’уйе
ә’рде т’ӧ тьштәки к’ьнщсь-
пикьрьне нькарьбу әw һаqаси
сьпи бькьра. 4 Һьнге Елйас у
Муса wанва хӧйа бун у т’әви
Иса хәбәр дан. 5 Пәтрус Исар’а
гот: «Дәрсдар, чаwа р’ьнд ә кӧ
әм вьр ьн! Дә әме се һ’олька
чекьн, йәке Тәр’а, йәке Муса-
р’а у йәке жи Елйаср’а». 6 Әw
ӧса тьрсийа бун, кӧ Пәтрус
ньзаньбу чь бежә.
7 Wе гаве ә’wрәк дәрк’әт ль
сәр wан кьрә си у дәнгәк жь
ә’wр һат: «Әв ә Кӧр’е Мьни
дәлал! Гӧһдарийа Wи бькьн!»
8 Ньшкева шагьрта ль дора хwә
ньһер’и, пештьри Иса кәсәк
нәдитьн.
9 Чахе жь ч’ийе дьһатьнә
хwаре, Иса т’әми ль wан кьр
гот: «Чь кӧ wә дит т’ӧ кәсир’а
нәбежьн, һ’әта кӧ Кӧр’е Мерьв
жь мьрьне р’анәбә». 10 Шагьрта
әв т’әми хwәй кьр у жь һәвдӧ
пьрсин, к’а мә’на ве р’абуна
жь мьрьне чь йә. 11 У wана же
пьрси: «Гәло чьма qанунзан
дьбежьн пешийе гәрәке Елйас

бе?»* 12 Əwи жи wанр’а гот:
«Р’аст ə, пешийе Елйасе бе у
һəр тьшти wе диса бинə щи.
Ле чьма һатийə ньвисаре, кö
Кöр’е Мерьв wе гəлəки щəфе
бьк’ьшинə у бе беһöрмəткь-
рьне? 13 Ле Əз wəр’а дьбежьм,
Елйас һатийə жи у чаwа кö
бона wи һатьбу ньвисаре, öса
жи сəре wи кьрьн, чаwа кö дьле
wан хwəст».

Иса кöр’ькəки щьнак’əти qəнщ дькə

(Мəтта 17:14-21;
Луqа 9:37-43а)

14 Гава вəгəр’ийанə щəм ша-
гьртед дьн, дитьн ль дора wан
ə’лалəтəкə гьран гьртийə у
qанунзан жи wанр’а к’əтьбу-
нə дə’wе. 15 Һьнге т’əмамийа
ə’лалəте кö Иса дит, гəлəки
ə’щебмайи ма, бəрбь Wи бəзин
у сьлав дане. 16 Иса жь шагьр-
та пьрси: «Һун бона чь wанр’а
к’əтьнə дə’wе?»

17 Жь нав ə’лалəте мəрьвəки
ле вəгəр’анд у гот: «Дəрсдар!
Мьн кöр’е хwəйи р’öһ’е лалва
гьрти ани щəм Тə. 18 К’идəре
кö пе дьгьрə wи ə’рде дьхə,
к’əф дев дьк’əвə, дьран ле
дькьнə ч’ьркə-ч’ьрк у р’əq
дьбə. Мьн һиви жь шагьртед
Тə кьр, кö ви р’öһ’и дəрхьн,
ле ньկарьбун».

19 Иса ль wан вəгəр’анд у
гот: «Һəй ньсьле нəбаwəр!
Һ’əта к’əнге Əзе т’əви wə бьм?
Һ’əта к’əнге Əзе ль wə сəбьр
кьм? Wи биньнə щəм Мьн».
20 Wана кöр’ьк анинə щəм
Иса. Гава кö р’öһ’е һ’əрам Иса
дит, пер’а-пер’а кöр’ьк вəч’ь-
р’ьканд. Əw к’əтə ə’рде, к’əф
дев к’əт у п’ьрпьти. 21 Иса жь
баве wи пьрси: «Жь к’əнгева
əв йəка т’əви wи дьqəwьмə?»
Əwи гот: «Жь зар’отийеда.
22 У ви р’öһ’и гəлəк щара əва
авитийə нава егьр у аве, кö
wи бькöжə. Ле һəгəр жь дəс-
те Тə те, тьштəки бькə бьра
гöне Тə ль мə бе, алик’арийа
мə бькə!» 23 Иса wир’а гот: «Тə
гот чь? ‹Һəгəр жь дəсте тə те?›
Бона йе баwəр дькə һəр тьшт
дьбə». 24 Wе гаве баве кöр’ьк
кьрə qир’ин у гот: «Əз баwəр
дькьм. Алик’арийа нəбаwə-
рийа мьн бькə!» 25 Гава Иса
дит кö ə’лалəт дьбəзə, т’опи
сəр Wи дьбə, ль р’öһ’е һ’əрам
һьлат у гот: «Һəй р’öһ’е кəр’ у

* 9:11 Малахи 4:5.

лал, Əз ә'мьри сәр тә дькьм:
Жь кӧр'ьк дәрк'əвə у щарәкә
дьн нәк'әви нава wи!» 26 Р'ӧһ'
кьрə qир'ин, кӧр'ьк qайим
вәч'ьр'ьканд же дәрк'əт. У
кӧр'ьк бу мина мьрийа, ӧса кӧ
гәләка дьгот: «Əw мьр!» 27 Ле
Иса дәсте wи гьрт, əw р'акьр.
Кӧр'ьк жи р'абу сәкьни. 28 Чахе
Иса к'әтә мале, шагьртед Wи
башqә же пьрсин: «Мә чьма
нькарьбу əw щьн дәрхьста?»
29 Иса ль wан вәгәр'анд у гот:
«Щьне ви щур'әйи бь т'ӧ тьш-
ти дәрнайе, пештьри бь дӧа*».

Иса диса дәрһәqа мьрьна Хwәда дьбежә

(Мәтта 17:22-23; Луqа 9:43б-45)

30 Жь wьр чун у нав Щәлилер'а
дәрбаз бун. Иса нәдьхwәст кӧ
кәс ве йәке бьһ'әсә, 31 чьмки
Əwи шагьртед Хwә һин дькьр у
wанр'а дьгот: «Кӧр'е Мерьв we
бьк'әвә дәсте мәрьва, әwe Wи
бькӧжьн, ле пәй кӧштьнер'а
р'ожа сьсийа we р'абә». 32 Ле
wана әв готьн фә'м нәдькьр,
дьтьрсийан жи кӧ жь Wи бь-
пьрсьн.

К'и йә йе һәри мәзьн?

(Мәтта 18:1-5; Луqа 9:46-48)

33 У әw һатьнә Кәфәрнаһуме.
Гава Иса малда бу, жь шагьрта
пьрси: «Һун р'еда бона чь һәв-
р'а к'әтьбунә дә'wе?» 34 Wана
дәнге хwә нәкьр, чьмки р'еда
нав һәвда хәбәр дабун, к'а жь
wан к'и йә йе һәри мәзьн.
35 Иса р'уньшт, гази һәр донз-
дәһа кьр у wанр'а гот: «Һәгәр
йәк дьхwазә ббә йе пеш,
гәрәке әw ббә йе һәри паш
у хӧламе һ'әмуйа». 36 У дәсте
зар'окәке гьрт, нав wанда да
сәкьнандьне, паше әw зар'ок
да һ'әмеза Хwә у wанр'а гот:
37 «К'и зар'окәкә аһа бь наве
Мьн qәбул кә, әw Мьн qәбул
дькә. У к'и кӧ Мьн qәбул кә,
әw нә кӧ Мьн, ле Йе кӧ Əз
шандьмә qәбул дькә».

Йе нә мьqабьли мә йә, әw пьшта мә йә

(Луqа 9:49-50)

38 Йуһ'әнна Исар'а гот: «Дәрс-
дар! Мә мәрьвәк дит кӧ бь наве
Тә щьн дәрдьхьстьн, ле мә кьр
кӧ әм нәһельн, чьмки әw пәй мә

* 9:29 Нав дәстньвисаред пашwәхтийеда аһа йә: «Пештьри бь дӧа у р'ожийе».

найе». 39 Ле Иса гот: «Пешийе
ль wи нәгьрьн. Кәсәк т’ӧнә кӧ
бь наве Мьн к’әрәмәтәке бькә
у пер’а-пер’а бькарьбә һьндава
Мьнда хьраб хәбәр дә. 40 Чьмки
әwe кӧ нә мьqабьли мә йә, әw
пьшта мә йә. 41 Әз р’аст wәр’а
дьбежьм, әwe кӧ т’асә ав бьдә
wә бона хатьре we йәке, кӧ һун
п’ара Мәсиһ ьн, әwe һәqе хwә
qәт ӧнда нәкә.

Жьр’едәрхьстьн

(Мәтта 18:6-9; Луqа 17:1-2)

42 К’и кӧ жь ван бьч’ука йәки,
йе кӧ баwәрийа хwә Мьн тинә
жь р’е дәрхә, wир’а һe qәнщ ә,
кӧ бәрашәк стуйе wива бе гь-
редане у бе авитьне нава бә’ре.
43-44 Һәгәр дәсте тә, тә жь р’е
дәрдьхә, wи жекә! Бона тә һe
qәнщ ә, кӧ тӧ qоп бьк’әви жи-
йине, нә кӧ дӧ дәстед тә һәбьн
у һәр’и щә’ньме[ф], нава агьре кӧ
qәт натәмьрә.* 45-46 Һәгәр ньге
тә, тә жь р’е дәрдьхә, wи жекә!
Бона тә һe qәнщ ә, кӧ тӧ бе
ньг бьк’әви жийине, нә кӧ дӧ
ньгед тә һәбьн у бейи авитьне
щә’ньме. 47 Һәгәр ч’ә’ве тә, тә
жь р’е дәрдьхә, wи дәрхә! Бона
тә һe qәнщ ә, кӧ тӧ бь ч’ә’вәки
бьк’әви П’адшатийа Хwәде, нә
кӧ дӧ ч’ә’ве тә һәбьн у бейи
авитьне щә’ньме. 48 We дәре
‹әwe жь кӧрме нәмьри бенә
котьне у агьре жи нәтәмьрә›*.
49 Чьмки һәр мәрьвәке бь егьр
бе хwекьрьне*. 50 Хwe тьштәки
qәнщ ә. Ле һәгәр хwe шор’а-
йийа хwә ӧнда кә, һуне чаwa
диса шор’айийа we биньнә щи?
Бьра тә’ма хwe нава wәда бә у
бь һәвр’а ә’дьлайийеда бьжин».

Пьрса жьнбәр’дане

(Мәтта 19:1-12; Луqа 16:18)

10 1 Иса жь wьр р’абу чу
синоре Щьһустане у дәр-
бази wи алийе ч’әме Урдӧне бу.
Диса ә’лаләте ль дора Wи гьрт
у чаwa ә’дәте Wи бу, Әwи диса

* 9:43-44, 45-46 Нав һьнәк дәстньвисарада, р’еза 48-а хьлазийа р’еза 44 у 46-ада те wәк’ьландьне: «We дәре әwe жь кӧрме нәмьри бенә котьне у агьре жи нәтәмьрә».
* 9:48 Ишайа 66:24.
* 9:49 Нав һьнәк дәстньвисарада әв жи һәйә: «У һәр qӧрбане бь хwe бе хwекьрьне». Һьнәк аһа фә’м дькьн: «Чьмки һәр мәрьвәке бь егьр бе сафикьрьне, чаwa кӧ һәр qӧрбан бь хwe те хwекьрьне». Qануна К’аһинтийе 2:13.

әw һин кьрьн. 2 Жь ферьсийа
һьнәк незики Wи бун у же пьр-
син, wәки Wи бьщер’ьбиньн:
«Гәло ль гора Qануне р’аст
ә, кӧ мер жьна хwә бәр’дә?»
3 Иса щаба wан да у гот: «Муса
чь т’әми да wә?» 4 Wана гот:
«Муса изьн да, кӧ мер к’ахаза
жьнбәр’дане бьньвисә у жьне
бәр’дә»*. 5 Ле Иса wанр’а гот:
«Жь дәст сәрһ’ьшкийа wә Муса
әв т’әми wәр’а ньвиси. 6 Ле сә-
ре серида, wәхте ә’фьрандьне
Хwәде әw ‹qьсьме мер у жьнеда
хӧльqандьн›*. 7 ‹Бона ве йәке
мере де у баве хwә бьһелә, хwә
ль жьна хwә бьгьрә 8 у һәр дӧ
we бьбьнә бәдәнәк›*. Awa иди
әw нә дӧдӧ нә, ле бәдәнәк ьн.
9 Бона ве йәке әwед кӧ Хwәде
әw кьрьнә йәк, бьра мәрьв wан
жь һәвдӧ нәqәтинә». 10 Гава әw
диса малда бун, шагьрта бона
ве мәсәле жь Wи пьрсин. 11 Иса
wанр’а гот: «К’и кӧ жьна хwә
бәр’дә у йәкә дьн бьстинә, һьн-
дава wеда зьнек’арийе дькә 12 у
һәгәр жьн жи мере хwә бәр’дә
у йәки дьн бьстинә, зьнек’а-
рийе дькә».

Иса дӧа зар’ока дькә

(Мәтта 19:13-15;
Луqа 18:15-17)

13 Awa зар’ок данинә щәм
Иса, кӧ дәсте Хwә дайнә сәр
wан, ле шагьрт ль йед данин
һьлатьн. 14 Гава кӧ Иса әв йәк
дит, һерс к’әт у wанр’а гот:
«Бьра әw зар’ок бенә щәм Мьн,
пешийа wан нәгьрьн, чьмки
П’адшатийа Хwәде п’ара йед
аһа йә. 15 Әз р’аст wәр’а дьбе-
жьм, к’и П’адшатийа[ф] Хwәде
мина зар’окәке qәбул нәкә,
әw т’ӧ щар нак’әвә нава we».
16 Паше әw зар’ данә һ’әмеза
Хwә, дәсте Хwә дани сәр wан
у дӧа ль wан кьр.

Йәки дәwләти ль жийина[ф] һ’әта-һ’әтайе дьгәр’ә

(Мәтта 19:16-30;
Луqа 18:18-30)

17 Гава Иса р’ийа Хwәда дьчу,
йәк бәрбь Wи бәзи, чу ль бәр
Wи чок да у же пьрси: «Дәрс-
даре qәнщ, әз чь бькьм, wәки
жийина һ’әта-һ’әтайе wар бьм?»
18 Иса wир’а гот: «Тӧ чьма Мьн-

* 10:4 Qануна Дӧщари 24:1-3.
* 10:6 Дәстпебун 1:27; 5:2.
* 10:8 Дәстпебун 2:24.

р’а дьбежи qәнщ? Qәнщ т’әне
Хwәде йә, пештьри Wи кәсәки
дьн т’öнә. 19 Тö т’әмийа зани:
‹Нәкöжә, зьнек’арийе нәкә,
нәдьзә, шә’дәтийа дәрәw нәдә,
худана хәлqе нәхwә, qәдьре де
у баве хwә бьгьрә›*».
20 Әwи гот: «Дәрсдар, әв һ’әму
жи мьн жь щаһьлтийа хwәда
хwәй кьрьнә». 21 Иса ле ньһер’и,
әw һ’ьз кьр у готе: «Һе
кемасикә тә һәйә. Һәр’ә чи тә
һәйә бьфьрошә, бәлайи фәqира
кә, һьнге хьзна тә wе ль ә’змен
һәбә. У пәй Мьн wәрә*». 22 Ль
сәр ве готьне әwи р’әнг авит,
мә’дәкьри чу, чьмки гәләк һәбука
wи һәбу.
23 Иса ль дора Хwә ньһер’и
у шагьртед Хwәр’а гот: «Дәwләтийар’а
чьqас зә’мәт ә, кö
бьк’әвьнә П’адшатийа Хwәде!»
24 Шагьрт сәр ван готьнед Wи
ә’щебмайи ман, ле Иса диса
думайи кьр у гот: «Лаwно!
Wанр’а чьqас зә’мәт ә, бьк’әвьнә
П’адшатийа Хwәде, йед
кö гöмана хwә датиньнә сәр
дәwләта хwә!* 25 Дәвә wе qöла
дәрзийер’а һе р’ьһ’әт дәрбаз
бә, нә кö дәwләти бьк’әвә
П’адшатийа Хwәде». 26 Шагьрт
гәләки ә’щебмайи ман у һәвр’а
готьн: «Иди к’и дькарә хьлаз[ф]
бә?» 27 Иса ль wан ньһер’и у
гот: «Әw тьшт жь дәсте мерьв
найе, ле жь дәсте Хwәде
те, чьмки Хwәде дькарә һәр
тьшти бькә». 28 Һьнге Пәтрус
дәстпекьр жер’а гот: «Аwа мә
һ’әму тьшт һьштийә у пәй Тә
һатьнә». 29 Иса wанр’а гот: «Әз
р’аст wәр’а дьбежьм, т’ö кәс
т’öнә кö бона Мьн у Мьзгиниййе
мал, йан бьра, йан хушк,
йан де, йан бав, йан зар’, йан
ә’рдед хwә һьштьбьн, 30 у ль
ве дьне сәд qат мала, бьра,
хушка, дийа, зар’а у ә’рда
т’әви зерандьна нәстинә у
дьнйа дьнда жи жийина һ’әта-һ’әтайе.
31 Ле гәләкед пеш
wе бьбьнә йед паш у йед паш
wе бьбьнә йед пеш».

* 10:19 Дәрк’әтьн 20:12-16; Qануна Дöщари 5:16-20.
* 10:21 Нав һьнәк дәстньвисарада аһа йә: «У хаче хwә һьлдә, пәй Мьн wәрә».
* 10:24 Нав һьнәк дәстньвисарада «йед кö гöмана хwә данинә сәр дәwләта хwә» т’öнә.

Иса щара сьсийа дәрһәqа мьрьна Хwәда дьбежә

(Мәтта 20:17-19;
Луqа 18:31-34)

32 Аwа әw ль сәр р’е бун у
һәвраз дьчунә Оршәлиме, Иса
ль пешийа wан дьчу, шагьрт
ә’щебмайи дьман у әwед ль
пәй дьһатьн дьтьрсийан. Әwи
диса һәр донздәһ данә алики у
дәстпекьр әw тьштед кö wе сәре
Wи бьqәwьмийана wанр’а гот:
33 «Бьбьһен! Әм һәвраз дьчьнә
Оршәлиме. Кöр’е Мерьв wе бь-
к’әвә дәсте сәрәкед к’аһина у
qанунзана. Әwе жер’а кöштьне
дәрхьн у Wи бьдьнә дәсте нә-
щьһуйа[ф] 34 у әwе qәрфе хwә ль
Wи бькьн, т’укьне, бьдьнә бәр
qамчийа, Wи бькöжьн. У р’ожа
сьсийа wе жь мьрьне р’абә».

Хwәстьна Аqуб у Йуһ’әнна

(Мәтта 20:20-28)

35 Һьнге кöр’ед Зәбәди, Аqуб
у Йуһ’әнна незики Иса бун у
готьне: «Дәрсдар, әм дьхwазьн
wәки әм жь Тә чь һиви кьн, Тö
бона мә бьки». 36 Әwи жи жь
wан пьрси: «Һун чь дьхwазьн
кö Әз бона wә бькьм?» 37 Wан
жер’а гот: «Изьне бьдә кö р’у-
мәта Тәда жь мә йәк ль мьле
Тәйи р’асте, йе дьн жи ль мьле
Тәйи ч’әпе р’уне». 38 Иса wанр’а
гот: «Һун ньзаньн чь дьхwазьн.
Гәло һун дькарьн жь wе к’асе
вәхwьн, йа кö Әзе вәхwьм? Йан
жи бь wе ньхöмандьне бенә нь-
хöмандьне бь к’ижане Әзе бемә
ньхöмандьне?» 39 Wана жер’а
гот: «Әм дькарьн». Иса wанр’а
гот: «Бәле һуне вәхwьн жь wе
к’аса кö Әзе вәхwьм у бенә нь-
хöмандьне бь wе ньхöмандьна
кö Әзе пе бемә ньхöмандьне,
40 ле изьна ль мьле Мьни ч’әп
у р’асте р’уньштьне нә дәсте
Мьнда йә. Әw щи бона wан ьн,
к’ижанар’а һатьнә һазьркьрь-
не». 41 Гава һәр дәһә шагьртед
дьн әв йәк бьһист, дьле wан
жь Аqуб у Йуһ’әнна ма. 42 Ле
Иса әw гази щәм Хwә кьрьн
у гот: «Һун заньн йед кö нав
мьләтада[ф] сәрwер тенә һ’әса-
бе, сәрдәстийе ль wан дькьн
у гьрәгьред wан жи һ’öкöми
сәр wан дькьн. 43 Ле нава wә-
да бьра öса нибә. К’и кö нава
wәда дьхwазә бьбә йе мәзьн,
гәрәке бьбә бәрдәстийе wә.
44 У к’и кö нава wәда дьхwазә
бьбә пеш, гәрәке бьбә хöламе
һ’әмуйа. 45 Чьмки Кöр’е[ф] Мерьв
жи нәһатийә кö жер’а бәрдәс-
тийе бькьн, ле wәки Әw Хwәха

бәрдәстийе бькә у ә'мьре Хwә бьдә кӧ гәләка бьк'ьр'ә».

Иса п'арскьрәки кор бажаре Әриһайеда qәнщ дькә

(Мәтта 20:29-34; Луqа 18:35-43)

46 Паше әw һатьнә Әриһа-
йе. Гава Иса т'әви шагьртед
Хwә у ә'лаләтәкә гьранва жь
бажер дәрк'әт, Кӧр'е Тимәйо,
Бартимәйойе кор* ль сәр р'е
р'уньштьбу п'арс дькьр. 47 Га-
ва бьһист кӧ Исайе Ньсрәте
дәрбаз дьбә, дәстпекьр кьрә
qир'ин у гот: «Исайе Кӧр'еᶲ
Даwьд, ль мьн wәрә р'ә'ме!»
48 Гәләка ль wи һьлат, wәки
дәнге хwә бьбьр'ә, ле әwи һе
дькьрә qир'ин у дьгот: «Кӧр'е
Даwьд, ль мьн wәрә р'ә'ме!»
49 Иса сәкьни у гот: «Гази wи
кьн». Гази йе кор кьрьн у wир'а
готьн: «Ч'ә'ве тә р'оньк! Р'абә
сәр хwә, гази тә дькә». 50 Әwи
жи п'оте хwә авит, банзда сәр
хwә у һатә щәм Иса. 51 Иса же
пьрси: «Тӧ чь жь Мьн дьхwази
кӧ Әз бона тә бькьм?» Йе кор
жер'а гот: «Дәрсдар, дьхwазьм
ч'ә'вед мьн бьбиньн». 52 У Иса
жер'а гот: «Һәр'ә, баwәрийа тә
тӧ qәнщ кьри». У wи чахи ч'ә'-
вед wи дитьн, да пәй Иса чу.

Иса бь р'умәт дьк'әвә Оршәлиме

(Мәтта 21:1-11; Луqа 19:28-40; Йуһ'әнна 12:12-19)

11 1 Гава әw незики Оршә-
лиме бун у гьһиштьнә
ч'ийайеᶲ Зәйт'уне у гӧндед
Бәйтфаще у Бәйтанйайе, һьнге
Иса дӧ шагьртед Хwә шандьн 2 у
wанр'а гот: «Һәр'ьнә wи гӧнде
пешбәри хwә. Һәма чаwа кӧ
һун бьк'әвьне, һуне щә'шькәкә
гьредайи бьбиньн кӧ һе кәсәк
ле сийар нәбуйә. Әwе вәкьн
у биньн. 3 У һәгәр йәк жь wә
бьпьрсә у бежә: ‹Һун чьма ве
йәке дькьн?› бежьне: ‹Хӧданр'а
лазьм ә у wе дәстхwәда бьши-
нә вьр›». 4 Әw шагьрт чун у ль
бәр дәри ль к'уче, щә'шькәкә
гьредайи дитьн. Гава вәдькь-
рьн, 5 һьнәкед wьр сәкьни пьр-
син: «Һун чь дькьн? Чьма wе
щә'шьке вәдькьн?» 6 Шагьрта
щаба wан ӧса да, чаwа кӧ Иса
wанр'а готьбу. У әw һьштьн.
7 Щә'шьк Исар'а анин, к'ьнщед

* 10:46 Аһа жи те фә'мкьрьне: «Бар-Тимәйо», аwа готи «Кӧр'е-Тимәйо». «Бар» бь зьмане арамиᶲ «кӧр'» ә.

xwə авитьнə сəр we у Əw ль we
сийар бу. 8 Гəлəка к'ьнщед xwə
сəр р'е р'адьхьстьн, һьнəка
жи жь к'əwшен ч'ьqьлед дара
дьбьр'ин, сəр р'е р'адьхьстьн.
9 Йед ль пешийа Wи у пəй Wи
кӧ дьчун дькьрьнə qир'ин:
«Һосанна! Бьмбарəк ə Əwe кӧ
бь наве Хӧдан те!* 10 Бьмбарəк
ə əw П'адшатийа баве мə Да-
wьдə кӧ те. Һосанна Йе Һəри
Жорьнр'а!*»

11 Иса к'əтə Оршəлиме, чу
п'арьстгəhеф. Ч'ə'ве Xwə ль həр
тышти гəр'анд, ле чьмки иди
евар бу, т'əви həр донздəhа чу
Бəйтанйайе.

Дара hежирейə h'ьшкбуйи

(Мəтта 21:18-19)

12 Р'ожа дьне, гава əw жь Бəй-
танйайе дəрдьк'əтьн, Иса бьр'чи
бу. 13 Дурва дарəкə hежирейə
бəлгдайиф дит, бəрбь we чу, к'а
тыштəке сəр həбə. Гава гьһиш-
тə даре, пештьри бəлга тыштəк
нəдит, чьмки hе нə wəxте hежи-
ра бу. 14 Һьнге Əwи we дарер'а
гот: «Бьра иди т'ӧ кəс т'ӧ щар
бəре тə нəxwə». Шагьртед Wи
əв готьн бьhистьн.

Иса п'арьстгəhе паqьж дькə

(Мəтта 21:12-17; Луqа 19:45-48; Йуh'əнна 2:13-22)

15 У əw hатьнə Оршəлиме. Иса
к'əтə п'арьстгəhе у дəстпекьр
əwед кӧ п'арьстгəhеда дьк'ьр'ин
у дьфьротьн дəрхьстьнə дəрва.
Т'əхтед п'əрəгӧhер'а у к'ӧрсийед
кəвоткфьроша wəлгəр'андьн
16 у нəhьшт, кӧ т'ӧ кəс тыштə-
ки п'арьстгəhер'а дəрбаз кə.
17 Əw hин кьрьн у гот: «Чьма
нə ньвисар ə: ‹Мала Мьн we
бона h'əму мьлəта мала дӧа
бе h'əсабе›*? Ле wə əw кьрийə
‹шкəфта qачаха›**». 18 Сəрəкед
к'аhина у qанунзана əв йəк кӧ
бьhистьн, дəстпекьрьн кӧ чаwа
бькьн Wи бькьнə фəсале бькӧ-
жьн. Əwана жь Wи дьтьрсийан,
чьмки т'əмамийа ə'лалəте сəр
hинкьрьна Wи зəндəгьрти ма-
бу. 19 Гава кӧ р'о чу ава, Əw жь
бажер дəрк'əтьн.

* 11:9-10 Зəбур 118:25-26; Луqа 1:32-33.

* 11:10 Бь йунани хəбəр бь хəбəр аhа йə: «Һосанна бьльндайиийеда». «Бьльндайи» бə'са щийе Xwəде дькə.

* 11:17 Ишайа 56:7.

** 11:17 Йерəмийа 7:11.

Дәрса дара һежире

(Мәтта 21:20-22)

[20] Сәре сьбәһе, гава әwана
бәр дарер’а дәрбаз бун, ди-
тьн кӧ әw дара һежире р’аwe
хwәва һ’ьшк буйә. [21] К’этә
бира Пәтрус у әwи Исар’а
гот: «Дәрсдар, дина Хwә бь-
де, әw дара һежирейә кӧ Тә
ньфьр’ ле кьр һ’ьшк буйә».
[22] Иса wанр’а гот: «Баwәрийа
wә бьра сәр Хwәде һәбә. [23] Әз
р’аст wәр’а дьбежьм, к’и кӧ ви
ч’ийайир’а бежә: ‹Р’абә хwә
бавежә бә’ре› у дӧдьли нәбә,
ле баwәр бькә кӧ готьна wи
we бьqәwьмә, ӧса жи we бьбә.
[24] Бона ве йәке Әз wәр’а дь-
бежьм, һун чь кӧ нава дӧада
бьхwазьн, баwәр бькьн кӧ wә
иди стандийә у хwәстьна wә
we бе сери. [25] У гава кӧ һун
дьсәкьньн у дӧа дькьн, бь-
бахшиньн, һәгәр тьштәки wә
һьндава кәсәкида һәбә, wәки
Баве wәйи ә’змана жи нәһәqи-
йед wә бьбахшинә wә. [26]* Ле
һәгәр һун нәбахшиньн, Баве
wәйи ә’змана жи нәһәqийед
wә набахшинә wә».

Пьрса дәрһәqа h’ӧкӧме Исада

(Мәтта 21:23-27; Луqа 20:1-8)

[27] У әw диса һатьнә Оршәли-
ме. Дәма кӧ Иса п’арьстгәһеда
дьгәр’ийа, сәрәкед к’аһина,
qанунзан у р’успи һатьнә щәм
Wи [28] у же пьрсин: «Тӧ бь чь
h’ӧкӧми ван кьра дьки? К’е әв
h’ӧкӧм дайә Тә, кӧ Тӧ ван кьра
бьки?» [29] Иса wанр’а гот: «Әзе
жи тьштәки жь wә бьпьрсьм.
Һәгәр wә щаба Мьн да, Әзе
жи wәр’а бежьм, кӧ Әз бь чь
h’ӧкӧми ван кьра дькьм: [30] Һ’ӧ-
кӧме ньхӧмандьна Йуh’әнна
жь ә’змен бу йан жь мәрьва?
Щаба Мьн бьдьн!» [31] Әwана
нав һәвда шеwьрин у готьн:
«Һәгәр әм бежьн: ‹Жь ә’змен
бу›, Әwe бежә: ‹Ле wә чьма
әw баwәр нәкьр?› [32] Ле һәгәр
әм бежьн: ‹Жь мәрьва бу?..›»
Әw жь ә’лаләте дьтьрсийан,
чьмки h’әмуйа qәбул кьрьбу
кӧ Йуh’әнна р’аст п’ехәмбәр
бу. [33] Щаба Иса дан у готьн:
«Әм ньзаньн». Иса wанр’а гот:
«Әз жи wәр’а набежьм кӧ Әз
бь чь h’ӧкӧми ван кьра дькьм».

* 11:26 Нав дәстньвисаред qәнщда р’еза 26-а т’ӧнә.

Мəсəла р’əзе[ф] тьрийа у р’əзвана

(Мəтта 21:33-46; Луqа 20:9-19)

12 [1] У бь мəсəла дəст бь
хəбəрдане кьр, wанр’а
гот: «Мəрьвəки р’əзе[ф] тьрийа
дани, дора wе сур кьр, һ’əwзə-
ки тьриһ’ьнщьр’андьне теда
к’ола, һеланəкə нобəдара че-
кьр у əw бь к’ьре да р’əзвана,
чу wəлатəки дьн. [2] Wəхтда
хöламəк шандə щəм р’əзва-
на, wəки жь wи р’əзи бəре
п’ара хwə жь wан бьстинə.
[3] Ле wана əw гьрт, к’öтан у
дəствала вəр’екьрьн. [4] У wи
диса хöламəки дьн шандə
щəм wан, ле wана сəри ле
шкенанд у əw р’обəт кьрьн.
[5] Əwи йəки дьн шанд, wана
əw жи кöшт. Wи гəлəкед дьн
шандьн, wана һьнəк жь wан
к’öтан у һьнəк жи кöштьн.
[6] Бона wи т’əне йəк мабу кö
бьшанда, кöр’е хwəйи дəлал.
Хöлəсə р’абу əw жи шанд у
гот: ‹Һьлбəт wе жь кöр’е мьн
шəрм бькьн›. [7] Ле əв р’əзванед
һан ль һəв шеwьрин у готьн:
‹Əв wаре wи йə! Wəрьн əм
ви бькöжьн, мират’е[ф] мəр’а
бьминə›. [8] Һьнге əw гьртьн
кöштьн у щьнйазе wи жь р’əз
дəрхьстьнə дəр. [9] Дə ижар
хwəйе р’əз wе чь бькə? Нə
əwе бе qьр’а р’əзвана бинə у
р’əз бьдə һьнəкед дьн? [10] Чьма
wə əw ньвисар нəхwəндийə?

> ‹Əw кəвьре кö һоста т’əхсир кьр,
> əw бу сəре ə’нишке[ф].
> [11] Əв йəк жь алийе Хöданда qəwьми
> у ль бəр ч’ə’ве мə һ’əйр-һ’öжмəк’ар ə!›[*]»

[12] Сəрwеред щьһуйа[ф] фə’м кь-
рьн, кö Иса əв мəсəлə ани сəр
wан, кьрьн кö Wи бьгьрьн, ле
жь ə’лалəте тьрсийан, к’əрба
Əw һьштьн у чун.

Пьрса хəрщдайин у нəдайине

(Мəтта 22:15-22; Луqа 20:20-26)

[13] Паше wана һьнəкə жь фе-
рьсийа у пьштгьред Һеродəс
шандьнə щəм Wи, wəки Wи
бь хəбəред дəве Wи бьгьрьн.
[14] Əwана һатьн у жер’а готьн:
«Дəрсдар! Əм заньн кö Тö
йəки р’аст и. Мьнəте жь кə-
си наки, чьмки нав мəрьвада

[*] 12:11 Зəбур 118:22-23.

фьрqийе данайни, ле р’ийа
Хwəде р’аст һин дьки. Гəло
р’аст ə кӧ əм хəрщ бьдьнə
Qəйсəр[ф] йан на? Əм бьдьн,
йан нəдьн?» 15 Ле дӧр’утийа
wан кӧ Исава ə’йан бу гот:
«Чьма һун Мьн дьщер’ьбиньн?
Мьнр’а зивəки биньн кӧ Əз
бьбиньм». 16 Wана жер’а зивəк
ани. Əwи жь wан пьрси: «Əв
наве ньвисар у сьфəт[ф] йе к’е
йə?» Wана гот: «Йед Qəйсəр
ьн». 17 Иса wанр’а гот: «Wəки
ӧса йə, чь кӧ йед Qəйсəр ьн
бьдьнə Qəйсəр у чь кӧ йед
Хwəде нə бьдьнə Хwəде». У
сəр Wи ə’щебмайи ман.

Пьрса р’абуна мьрийа

(Мəтта 22:23-33;
Луqа 20:27-40)

18 Садуqи[ф], кӧ дьбежьн р’абуна
мьрийа т’ӧнə, һьнəкə жь wан
һатьнə щəм Иса у же пьрсин:
19 «Дəрсдар! Муса мəр’а ньви-
сийə: ‹Һəгəр бьре йəки безӧр’əт
бьмьрə у жьне стухар бьһелə,
бьра бьре wи жьна wи бьстинə
у wаре бьре хwə шин кə›*. 20 Аwа
һ’əфт бьра һəбун. Бьре мəзьн
жьнəк станд, безӧр’əт мьр. 21 Бь-
ч’уке wи əw жьн станд, əw жи
безӧр’əт мьр, ӧса жи һатə сəре
йе сьсийа. 22 Хӧлəсə ван һəр
һ’əфт бьра жи əw жьн станд у
безӧр’əт мьрьн, пəй wанр’а жи
əw жьн мьр. 23 Дə ижар wе Р’о-
жа[ф] Р’абуне, гава мьри р’абьн,
əва жьна wе к’ижан бьрайир’а
бьк’əвə? Чьмки һəр һ’əфта жи
əwа стандьбу».

24 Иса ль wан вəгəр’анд у гот:
«Нə һун жь дəст ве йəке хальфи
нə, кӧ нə ньвисара заньн, нə
жи qəwата Хwəде? 25 Гава йед
мьри жь мьрьне р’абьн, wе нə
бьзəwьщьн у нə жи мер кьн,
чьмки əwе мина мьлйак’ə-
тед ə’змана бьн. 26 Ле дəрһəqа
р’абуна мьрийада, чьма wə
К’ьтеба Мусада* нəхwəндийə
сəрһатийа дара дьр’ийеда кӧ
чаwа Хwəде Мусар’а дьбежə:
‹Əз Хwəдейе Бьраһим[ф], Хwəдейе
Исһаq[ф] у Хwəдейе Аqуб[ф] ьм›**?
27 Əw нə Хwəдейе мьрийа йə,
ле Хwəдейе зендийа йə. Һун
лап хальфи нə!»

* 12:19 Qануна Дӧщари 25:5.
* 12:26 «К’ьтеба Муса» те фə’мкьрьне: «Һəр пенщ к’ьтебед пешьнə Пəймана[ф] Кəвьн».
** 12:26 Дəрк’əтьн 3:6.

Т’əмийа сəр т’əмийар’а

(Мəтта 22:34-40;
Луqа 10:25-28)

28 Qанунзанəки кӧ шəр’-дə’wе
wан бьһист у дина хwə жи
дайе, кӧ Иса чаwа qəнщ ща-
ба wан да, незики Иса бу у
же пьрси: «К’ижан т’əми сəр
һ’əму т’əмийар’а йə?» 29 Иса ле
вəгəр’анд: «Əв ə т’əмийа сəр
т’əмийар’а: ‹Бьбьһе, Исраел!
Хӧдан Хwəдейе мə Хӧданəк
ə*. 30 Хӧдан Хwəдейе хwə һ’ъз
бькə, бь т’əмамийа дьлеᶲ хwə,
бь т’əмамийа щанийа хwə, бь
т’əмамийа һ’ьше хwə у бь т’ə-
мамийа qəwата хwə›*. 31 Йа дӧда
жи əв ə: ‹Һəвале хwə wəкə хwə
һ’ъз бькə›*. Жь ван мəстьр т’ӧ
т’əми т’ӧнə». 32 Ижар qанунзан
Wир’а гот: «Р’аст ə, Дəрсдар!
Тə р’аст гот, кӧ ‹Хӧдан йəк ə
у жь Wи пештьр йəки майин
т’ӧнə›*. 33 У ‹бь т’əмамийа дьл,
бь т’əмамийа аqьл, бь т’əма-
мийа qəwате Хwəде һ’ъзкьрьн›
у ‹һəвале хwə жи wəкə хwə
һ’ъзкьрьн› сəр һəр дийарий-
едᶲ т’əвайишəwате у qӧрбанед
майинр’а йə»*. 34 Иса дина Хwə
дайе, кӧ wи бь аqьли щаба хwə
да, жер’а гот: «Тӧ жь П’адша-
тийа Хwəде нə дур и». Пəй ве
йəкер’а, иди т’ӧ кəси нəwерьбу
тьштəк жь Wи бьпьрсийа.

Мəсиһ кӧр’е к’е йə?

(Мəтта 22:41-46;
Луqа 20:41-44)

35 Гава кӧ Иса п’арьстгəһе-
да һин дькьр, гот: «Qанунзан
чаwа дьбежьн кӧ Мəсиһ кӧр’е
Даwьд ə? 36 Нə Даwьд хwəха пе
Р’ӧһ’е Пироз дьбежə?

‹Хӧдан готə Хӧдане мьн:
Ль мьле Мьни р’асте р’уне,
һ’əта кӧ Əз дьжмьнед Тə
бькьмə бьне п’ийед Тə›*.

37 Аwа Даwьд хwəха кӧ Wи ‹Хӧ-
дан› һ’əсаб дькə, иди Əw чаwа
дьбə кӧр’е Даwьд?»

* 12:29 Аһа жи те фə’мкьрьне: «Хӧдан Хwəдейе мə, т’əне Əw ə Хӧдан».
* 12:30 Qануна Дӧщари 6:4-5.
* 12:31 Qануна К’аһинтийе 19:18.
* 12:32 Qануна Дӧщари 6:4; 4:35; Ишайа 45:21.
* 12:33 Qануна Дӧщари 6:5; Qануна К’аһинтийе 19:18; П’адшати I, 15:22; Һосейа 6:6.
* 12:36 Зəбур 110:1.

Qанунзанед дöр’у
(Мəтта 23:1-36;
Луqа 20:45-47)

Wе ə’лалəта гьран бь дьл
у əшq гöһдарийа Иса дькьр.
38 Һинкьрьна Хwəда Əwи гот:
«Һ’əвза хwə жь wан qанунза-
на бькьн, йед кö h’ъз дькьн бь
чöхед дьреж бьгəр’ьн, базарада
сьлаве бьдьнə wан, 39 к’ьниш-
тада к’öрсийед пешьн бьгьрьн
у шайийада жи һəрəма[ф] жор-
ьн р’унен. 40 Əвана аликива
малед жьнəбийа h’уфи хwə
дькьн, алийе дьнва жи бона
хwək’ьфшкьрьне дöайе хwə
дьреж дькьн. Диwана wане he
гьран бə».

Дийарийа жьнəбийа бəлəнгаз
(Луqа 21:1-4)

41 Иса ль пешбəри п’əрəдан-
га[ф] п’арьстгəhе р’уньшт у дина
Хwə дайе, кö ə’лалəте чаwа
п’əрə давитьнə п’əрəданге. Гə-
лəк дəwлəтийа гəлəк авитьне.
42 Жьнəбикə бəлəнгаз жи hат у
дö пол[ф], кö дькьрə qöр’ушəк,
авите. 43 Иса шагьртед Хwə
гази щəм Хwə кьрьн у wанр’а
гот: «Əз р’аст wəр’а дьбежьм,
кö əве жьнəбийа бəлəнгаз
жь ван h’əмуйа зə’фтьр авитə
п’əрəданге, 44 Ван h’əмуйа жь
зедəйа һəбука хwə авитьне.
Ле əве ве бəлəнгазийа хwəда
чи wе һəбу кö пе ə’буре хwə
бькьра h’əму авите».

Иса пешда дəрһəqа wеранбуна п’арьстгəһеда дьбежə
(Мəтта 24:1-2; Луqа 21:5-6)

13 1 Гава Иса жь п’арьстгə-
hе дəрк’əт, жь шагьртед
Wи йəки Wир’а гот: «Дəрсдар!
Һəла дина Хwə бьде əв чь кə-
вьр ьн у чь авайи нə!» 2 Иса
ль wи вəгəр’анд у готе: «Тö
ван авайийед мəзьн дьбини?
Əв h’əмуйе жи wеран бьн, ль
вьр кəвьре ль сəр кəвьр qəт
нəминə!»

Тəнгаси у зерандьн
(Мəтта 24:3-14; Луqа 21:7-19)

3 Гава Иса ль ч’ийайе Зəй-
т’уне, ль пешбəри п’арьстгəhе
р’уньштьбу, Пəтрус, Аqуб, Йу-
h’əнна у Əндраwьс бащqə же
пьрсин: 4 «Бежə мə, əw тьшт
wе к’əнге бьqəwьмьн? У бəри
qəwьмандьна wан h’əмуйа, чь
нишане бьбьн?» 5 Һьнге Иса
дəстпекьр у wанр’а гот: «Һаш
жь хwə һəбьн, кö т’ö кəс wə нə-
хапинə. 6 Гəлəк wе пе наве Мьн

бен у бежьн: ‹Әз ьм Мəсиh› у
wе гəлəка бьхальфиньн. 7 Гава
hун дəнге шəр’а у бə’са шəр’а
ббьhен, hун хwə öнда нəкьн.
Гəрəке əв тьшт бьqəwьмьн, ле
əw hе нə ахьри йə. 8 Мьлəте р’а-
бə сəр мьлəт, п’адшатийе р’абə
сəр п’адшатийе, щи-щийа wе
ə’рдh’əж у хəлайи-щəлайе ббьн.
Ле əв h’əму мина еша к’öлфəте
йə, кö дəстпедькə пе дьгьрə.

9 Ле hун hаш жь хwə həбьн!
We wə ббьнə бəр диwана у
к’ьништада wə бьк’öтьн. Бона
Мьн wе wə бəр wəли[ф] у п’ад-
ша бьдьнə сəкьнандьне, wəки
hун бəр wан шə’дəтийе бьдьн.
10 Гəрəке пешийе Мьзгини
h’əму мьлəтар’а бе дайине.
11 Гава кö wə бьгьрьн ббьнə
бəр диwане, пешда хəм нəкьн
кö hуне чь бежьн. Ле wе дəме
чь wəр’а бе дайине, wе жи бе-
жьн, чьмки нə кö hуне хəбəр
дьн, ле Р’öh’е Пироз. 12 Бьра
wе бьре хwə бьдə кöштьне у
бав кöр’е хwə. Зар’е р’абьнə
сəр де у баве хwə у wан бьдьнə
кöштьне. 13 У бона наве Мьн
hуне бəр ч’ə’ве h’əмуйа р’əш
бьн. Ле əwе кö h’əта хьлазийе
тəйах кə, əwе хьлаз бə.

Һ’əрамийа Wеранкьрьне

(Мəтта 24:15-21;
Луqа 21:20-24)

14 Awa чахе hун wе ‹h’əрамийа
wеранкьрьне›* ббиньн, ль wи
щийе нəщайиз сəкьни», (əwе кö
дьхунə бьра фə’м бькə) «hьнге
əwед кö Щьhустанеда нə бьра
бьр’əвьнə ч’ийа. 15 У əwе кö
сəр хани йə бьра жорда нəйе
хwаре у нəк’əвə hьндöр’, wə-
ки тьштəки hьлдə. 16 У əwе кö
к’əwшенда йə бьра вəнəгəр’ə
кö п’оте хwə hьлдə. 17 Ле wəй
ль h’əмла у дəстдəргуша wан
р’ожада! 18 Дöа бькьн кö əв йəк
зьвьстанеда нəqəwьмə. 19 Чьмки
wан р’ожада wе тəнгасикə öса
ббə, wəки жь р’ожа кö Хwəде
дьнйа ə’фьрандийə h’əта ньhа
нəбуйə у нə жи wе ббə. 20 Һəгəр
Хöдан əw р’ож кьн нəкьрьна,
т’ö кəс хьлаз нəдьбу, ле бона
хатьре wан бьжартийед кö Wи
бьжартьнə, əw р’ож кьн кьрьнə.

21 Һьнге, həгəр йəк wəр’а
бежə: ‹Мəсиh ва йə ль вьр ə›,
йан жи: ‹Wа йə дəра hан ə›,
баwəр нəкьн. 22 Чьмки мəсиh
у п’ехəмбəред дəрəw wе дəрен.
We нишан у к’əрəмəта бькьн,

* 13:14 Данийел 9:27; 11:31; 12:11.

һәгәр дәст wанва бе, wе бьжар-
тийа жи бьхальфиньн. 23 Ле һун
һаш жь хwә һәбьн! Мьн һәр
тьшт пешда wәр'а гот.

Һатьна Кӧр'е Мерьв

(Мәтта 24:29-31;
Луqа 21:25-28)

24 Ле wан р'ожада, пәй wе
тәнгасийер'а,

‹р'уйе р'ойе wе бе гьртьне
у һиве р'онайа хwә нәдә,
25 стәйрке жь ә'змен бьк'әвьн,
у т'опед ә'змана wе жь р'ийед
хwә дәрен*›**.

26 У һьнге wе ббиньн, Кӧ-
р'е Мерьв бь qәwата мәзьн у
р'умәт ә'wрава те*. 27 Wи чахи
Әwе мьлйак'әтед Хwә бьшинә
у бьжартийед Хwә жь һәр чар
qӧлба бәрәв кә, жь п'әр'ед ә'р-
де гьрти һ'әта п'әр'ед ә'змен.

Дәрса дара һежире

(Мәтта 24:32-35;
Луqа 21:29-33)

28 Жь дара һежире дәрсәке
һин бьн: Чахе кӧ ч'ьqьлед wе
тәр' дьбьн у бәлгед wе дьбьш-
кьвьн, иди һун заньн кӧ һавин
незик ә. 29 Ӧса жи гава һун
ббиньн кӧ әв йәк дьqәwьмьн,
бьзаньбьн кӧ Әw незик ә, ль
бәр шемике йә. 30 Әз р'аст wә-
р'а дьбежьм, әва ньсьла дәрбаз
набә, һ'әта кӧ әв һ'әму тьшт
нәqәwьмьн. 31 Ә'рд у ә'змане
дәрбаз бьн, ле готьнед Мьн т'ӧ
щар дәрбаз набьн.

Р'ож у сьһ'әт нә ә'йан ә

(Мәтта 24:36-44)

32 Ле бона wе р'оже у wе сьһ'әте
т'ӧ кәс ньзанә, нә мьлйак'әтед
ә'змен у нә жи Кӧр', ле т'әне Бав.
33 Һаш жь хwә һәбьн! Һ'ьшйар
бьминьн!* Чьмки һун ньзаньн
к'әнге wәхте пер'а бьгьһижә.
34 Әв йәк мина мәрьвәки йә, кӧ
мала хwә дьһелә у дәрдьк'әвә
р'еwитийе. Бәри чуйине т'ә-
мийа мала хwә дьдә хӧламед
хwә, шьхӧле wан һәр кәси дьде
у ә'мьри сәр дәргәһван дькә,
кӧ һ'ьшйар бьминә. 35 Бона ве
йәке һ'ьшйар бьминьн, чьмки
һун ньзаньн малхе мале wе
к'әнге бе, еваре йан ниве шә-

* 13:25 Аһа жи те фә'мкьрьне: «Qәwатед ә'змана wе бьһ'әжьн».
** 13:25 Ишайа 13:10; 34:4; Йоел 2:10, 31; 3:15.
* 13:26 Данийел 7:13. (Бьхуньн: Ә'йанти 1:7.)
* 13:33 Нав һьнәк дәстньвисарада әв жи һәйә: «У дӧа бькьн».

ве, йан wəхте бангдана дика,
йан сəре сьбəhe. 36 Нəбə кö
ньшкева Əw бе у wə хəweда
бьгьрə. 37 Əз чь wəр’а дьбежьм,
h’əмуйар’а дьбежьм: Һ’ьшйар
бьминьн!»

Гьртьн, хачкьрн[ф] у р’абуна Иса

Шеwьра кöштьна Иса

(Мəтта 26:1-5; Луqа 22:1-2; Йуh’əнна 11:45-53)

14 1 Awa дö р’ож шунда we
Щəжьна[ф] Дəрбазбуне у
Щəжьна[ф] Нане Шкəва бьбуйа.
Сəрəкед к’аhина у qанунзана
мəщалəке дьгəр’ийан, кö ча-
wa Иса дьзива бь фелбазийе
бьгьрьн, бькöжьн 2 у дьготьн:
«Бьра əв йəк щəжьнеда нибə,
wəки щьмə’т р’анəбə сəр ньга».

Иса Бəйтанйайеда те р’ункьрне[ф]

(Мəтта 26:6-13; Йуh’əнна 12:1-8)

3 Гава Иса ль Бəйтанйайе
мала Шьмh’уне к’отида, ль
сəр сьфре р’уньшти бу, к’öл-
фəтəк hат, дəрданəкə[ф] weйə
алабастьрейи р’уне нардейи[ф]
сафи у гəлəки бьhа həбу. We
əw шушə шкенанд у əw р’ун
р’етə сəр сəре Иса.
4 Һьнəкə wьр hерс к’əтьн у
həвр’а дьготьн: «Һ’əйфа ви р’у-
ни! Чьма əва зийана бу? 5 Мə
дькарьбу əв р’уна сесьд зиви
зедəтьр бьфьрота у бəлайи
фəqира кьра». Бь ви аwайи əw
к’öлфəта р’əзил кьрьн.
6 Ле Иса гот: «Жь we к’öлфəте
вəгəр’ьн! Чьма hун хатьре we
дьк’əвьн? Əwe тьштəки qəнщ
бона Мьн кьр. 7 Фəqире həр
гав т’əви wə бьн. К’əнге hун
бьхwазьн, hун дькарьн qəнщи-
йе wанр’а бькьн. Ле Əзе həр
гав нав wəда нибьм. 8 Чь жь
дəсте we дьhат əwe кьр. Əwe
пешда бəдəна Мьн дəфьнкь-
рьнер’а[ф] р’ун[ф] кьр. 9 Əз р’аст
wəр’а дьбежьм, дьнйайеда
к’идəре əва Мьзгинийа бе
даннасинкьрьне, we кьрьна
ве к’öлфəте жи бона биранина
we бе готьне».

Щьhуда нəмамийа[ф] Иса дькə

(Мəтта 26:14-16; Луqа 22:3-6)

10 Һьнге Щьhудайе Исхəрйо-
ти, йəки жь həр донздəhа, чу
щəм сəрəкед к’аhина, wəки Иса

бьдә дәсте wан. 11 Wан жи гава
әв йәк бьһист, ша бун у п’әрә
wир’а соз дан. У Щьһуда жь
һьнгева мәщаләке дьгәр’ийа
кӧ чаwа Иса бьдә дәсте wан.

Иса т’әви шагьрта шива Щәжьна Дәрбазбуне дьхwә

(Мәтта 26:17-25; Луqа 22:7-14, 21-23; Йуһ’әнна 13:21-30)

12 Р’ожа пешьнә Щәжьна На-
не Шкәвада кӧ бәрхе qӧрбана
Щәжьна Дәрбазбуне дьһатә
сәржекьрьне, шагьрта жь Иса
пьрси: «Тӧ ль к’ӧ дьхwази Шива
Щәжьна Дәрбазбуне бьхwи,
wәки әм һәр’ьн тәр’а һазьр
кьн?» 13 Иса дӧ шагьртед Хwә
шандьн у wанр’а гот: «Һәр’ьнә
бажер. Мәрьвәке р’асти wә бе,
щер’е аве ль сәр мьла. Пәй wи
һәр’ьнә wе мала кӧ әw дьче 14 у
бежьнә хwәйе мале: ‹Дәрсдар
дьбежә: К’ане әw ода мевана,
йа кӧ Әзе теда т’әви шагьртед
Хwә шива Щәжьна Дәрбазбуне
бьхwьм?› 15 Һьнге әwе ль qате
жорьн одәкә мәзьнә һәвдайи
у һазьр нишани wә кә, ль wе
дәре шиве бона мә һазьр кьн».
16 Шагьрта да сәр р’е чунә ба-
жер у чаwа кӧ wанар’а готьбу
ӧса жи дитьн у шива Щәжьна
Дәрбазбуне һазьр кьрьн.

17 Гава р’о чу ава, Иса т’әви
һәр донздәһа чу wе дәре. 18 Чахе
ль сәр сьфре р’уньштьн у нане
хwә дьхwарьн, Иса гот: «Әз
р’аст wәр’а дьбежьм, йәки жь
wә wе нәмамийа[ф] Мьн бькә, йе
кӧ т’әви Мьн нен дьхwә». 19 Әw
бәр хwә к’әтьн у дәстпекьрьн
йәк-йәк жь Wи пьрсин: «Дьбә
кӧ әз ьм?» 20 Әwи wанр’а гот:
«Әw йәк нава wә һәр донздәһа-
да йә, йе кӧ пә’рийе хwә т’әви
Мьн т’аседа дькә. 21 Р’аст Кӧр’е
Мерьв wе ӧса һәр’ә чаwа кӧ бона
Wи һатийә ньвисаре. Ле wәй ль
wи мәрьве кӧ нәмамийа Кӧр’е
Мерьв бькә! Wир’а һе qәнщ бу
кӧ әw qәт дьне нәк’әта».

Шива Хӧдан

(Мәтта 26:26-30; Луqа 22:14-23; Корьнт’и I, 11:23-25)

22 Гава wана һе нан дьхwар,
Иса нан һьлда шькьри да,
кәркьр да шагьрта у гот: «Һан
һьлдьн! Әва бәдәна Мьн ә».
23 Пәйр’а к’ас һьлда шькьри
да у да wан. Һ’әмуйа жи жь wе
вәхwар. 24 У wанр’а гот: «Әва
хуна Мьн ә бона пәймане[ф]*,

* 14:24 Нав һьнәк дәстньвисарада «пәймана ну» һәйә.

кӧ бона гәләка те р’етьне. 25 Әз
р’аст wәр’а дьбежьм, иди Әз жь
вьр шунда т’ӧ щар жь мәйа ть-
рийе вәнахwьм, һ’әта wе р’ожа
кӧ Әзе П’адшатийа Хwәдеда
жь йа ну вәхwьм».

26 Паше wана зәбурәк^ф сть-
ра, дәрк’әтьн чунә ч’ийайе
Зәйт’уне.

Иса дәрһәqа инк’арийа Пәтрусда дьбежә

(Мәтта 26:31-35; Луqа 22:31-34; Йуһ’әнна 13:36-38)

27 У Иса wанр’а гот: «Һун
һ’әмуйе жи жь Мьн п’ьшк бьн
һәр’ьн, чьмки ньвисар ә:
‹Әзе ль шьвен хьм у пәзе
жи бәла-бәлайи бә›*.
28 Ле гава кӧ Әз жь мьрьне
р’абьм, Әзе бәри wә һәр’ьмә
Щәлиле». 29 Пәтрус жер’а гот:
«Һәгәр һ’әму жи жь Тә п’ьшк
бьн һәр’ьн, ле әз на».

30 Иса wир’а гот: «Әз р’аст
тәр’а дьбежьм, һәма ишәв һе
бәри кӧ дик дӧ щара банг дә, те
се щара Мьн инк’ар ки». 31 Ле
Пәтрус сәр йа хwә дьма у дьгот:
«Һәгәр щи бе, әзе т’әви Тә бь-
мьрьм жи, ле т’ӧ щар Тә инк’ар
накьм!» Һ’әмуйа жи аһа дьгот.

Иса ль Гетшәманийе дӧа дькә

(Мәтта 26:36-46; Луqа 22:39-46)

32 Пәй wе йәкер’а әw чунә
wи щийе кӧ жер’а Гетшәмани
дьбежьн у Әwи шагьртед Хwә-
р’а гот: «Вьра р’унен, һ’әта кӧ
Әз дӧа бькьм». 33 Wи Пәтрус,
Аqуб у Йуһ’әнна т’әви Хwә
бьрьн у дәстпекьр к’әсәр к’ь-
шанд у Хwәда шәwьти. 34 Wи
wанр’а гот: «Дьле Мьн һаqас
дәрд у к’әдәр ә, мина бәр мь-
рьне. Вьра бьминьн у һ’ьшйар
бьн». 35 Һьнәки пешда чу, Хwә
дәвәр’у авитә ә’рде у дӧа кьр,
кӧ һәгәр мәщал һәбә, әва сь-
һ’әта сәр Wир’а дәрбаз бә. 36 У
гот: «Абба^ф, Баво! Һәр мәщал
жь дәсте Тә те. Әве к’асе жь
Мьн дур хә. Ле бьра хwәстьна
Мьн нибә, ле йа Тә бә».

37 Паше һатә щәм шагьрта,
әw р’азайи дитьн у готә Пәтрус:
«Шьмһ’ун, тӧ р’азайи? Тә нь-
карьбу кӧ сьһ’әтәке тӧ һ’ьшйар
бьмайи? 38 Һ’ьшйар бьминьн у
дӧа бькьн, wәки һун нәк’әвьнә
нава щер’ьбандьне. Бәле р’ӧһ’
р’ази йә, ле бәдән сьст ә».

* 14:27 Зәкәрийа 13:7.

39 Диса чу дöа кьр, хут əw
хəбəр готьн. 40 У һат диса əw
хəwеда дитьн, чьмки ч’ə’вед
wан жь хəwе вəнəдьбун. У
ньзаньбун чь щаба Wи бь-
дана. 41 Щара сьсийа жи һат
у wанр’а гот: «Һун һəла һе
р’азайи нə у р’ьһ’əт дьбьн?
Бəс ə! Wəхт пер’а гьһишт. Ва
йə Кöр’е Мерьв дьк’əвə дəсте
гöнəк’ара. 42 Р’абьн əм һəр’ьн.
Ва йə əwе кö нəмамийа Мьн
дькə незик бу».

Гъртьна Иса

*(Мəтта 26:47-56; Луqа 22:47-53;
Йуһ’əнна 18:3-12)*

43 Һəма һьнге гава Wи һе
хəбəр дьда, Щьһудайе кö йək
жь һəр донздəһа бу, һат. Əwи
т’əви хwə жь алийе сəрəкед
к’аһина, qанунзана у р’успи-
йада ə’лалəтəкə гьран анибу,
бь дара у шура. 44 Аwа нəмаме
Wи ə’шəрəт дабу wан у готьбу:
«Əз к’ижани кö р’амусьм, Əw ə,
Wи бьгьрьн у бь фəсал бьбьн».
45 Һəма һьнге жи Щьһуда һатə
щəм Иса у гот: «Дəрсдар!*» у
р’амуса. 46 Wана дəст авитə
Иса у Əw гьртьн. 47 Ле йəки жь
йед кö т’əви Wи сəкьни бун,
шуре хwə к’ьшанд ль хöламе
сəрəкк’аһин хьст у гöһе wи
пəканд. 48 Һьнге Иса wанр’а
гот: «Те бежи wə сəр qачахə-
кида гьртийə, кö һун бь дара
у шура һатьнə Мьн бьгьрьн?
49 Нə Əз һəр р’ож т’əви wə п’а-
рьстгəһеда бум Мьн һун һин
дькьрьн, ле wə Əз нəдьгьртьм.
Ле бона кö ньвисар бенə сери,
əв йəк qəwьми». 50 Һьнге һ’əму
шагьрта Əw һьшт у р’əвин.
51 Хортəк пəй Wи дьчу, п’ар-
ч’əки к’ьтане ль бəдəна wийə
тə’зи п’еч’айи бу. Ə’лалəте əw
гьрт, 52 ле wи əw к’ьтан һьшт у
р’ут-тə’зи жь дəсте wан р’əви.

Иса ль бəр щьвинаᶲ гьрəгьра

*(Мəтта 26:57-68;
Луqа 22:54-55, 63-71;
Йуһ’əнна 18:13-14, 19-24)*

53 Иса бьрьнə щəм сəрəкк’а-
һин. Һ’əму сəрəкед к’аһина,
р’успи у qанунзан wьр щьви-
йан. 54 Пəтрус дурва п’е-п’е
пəй Wи чу, һ’əта к’əтə һ’əwша
сəрəкк’аһин. Wьр т’əви но-
бəдара ль бəр егьр р’уньшт

* 14:45 Бь йунани хəбəр бь хəбəр аһа йə: «Р’абби». «Р’абби» бь зьмане арами те фə’мкьрьне: «Дəрсдар».

у xwə гəрм дькьр. 55 Сəрəкед
к'аhина у т'əмамийа щьвина[ф]
гьрəгьра жи ль шə'дəтикə мь-
qабьли Иса дьгəр'ийан, wəки
Wи бькöжьн, ле нə дьдитьн.
56 Гəлəка мьqабьли Wи шə'дə-
тийа дəрəw дьда, ле шə'дəтийа
wан həвдö нəдьгьрт. 57 Һьнге
hьнəк р'абун у мьqабьли Wи
шə'дəтийа дəрəw дан у готьн:
58 «Мə бьhист кö Ви мəрьви гот:
‹Əзе ве п'арьстгəhа кö бь дəста
hатийə чекьрьне hьлшиньм у
се р'ожада п'арьстгəhəкə дьнə
бе дəстлек'əтьн чекьм›». 59 Ле
шə'дəтийа wан жи həвдö нə-
дьгьрт. 60 Һьнге сəрəкк'аhин
р'абу нава wанда сəкьни у жь
Иса пьрси: «Бона ван шə'дə-
тийа кö əвана мьqабьли Тə
дьдьн Тö чьма щабəке нади?»
61 Ле Əwи дəнге Хwə нəкьр у
т'ö щаб нəда. Сəрəкк'аhин[ф]
диса жь Wи пьрси у готе: «Тö
йи Мəсиh, Кöр'е Йе hежайи
шькьрийе?» 62 Иса готе: «Əз
ьм. У hуне Кöр'е Мерьв ль
к'елəка[ф] Йе Һəри Зор, ль мьле
wийи р'асте р'уньшти у ль сəр
ə'wред ə'змен те бьбиньн»*.
63 Һьнге сəрəкк'аhин к'ьнщед
xwə qəлаштьн у гот: «Иди шə'дə
чи мəр'а нə? 64 Wə бьhист Əwи
чаwа Хwəде беhöрмəт кьр! Wəва
чаwа хöйа дьбə?» Һ'əмуйа жи
Əw нəhəq кьрьн готьн, кö Əw
йе кöштьне йə. 65 Һьнге hьнə-
ка дəстпекьр т'уйи Wи кьрьн,
р'уйе Wи ньхамтьн, данə бəр
к'öлма у жер'а готьн: «Дə п'е-
хəмбəртийе бькə!» Нобəдара
жи Əw бьр у данə бəр шəмаqа.

Пəтрус Иса инк'ар дькə

(Мəтта 26:69-75;
Луqа 22:56-62;
Йуh'əнна 18:15-18, 25-27)

66 Гава Пəтрус ль жере h'əw-
шеда бу, жь щарийед сəрəкк'а-
hин йəк hатə wьр. 67 Əwе кö дит
Пəтрус xwə ль бəр егьр гəрм
дькə, ль wи ньhер'и у гот: «Тö
жи т'əви əwи ньсрəти[ф] буйи,
т'əви Иса». 68 Ле əwи инк'ар
кьр у гот: «Əз ньзаньм у фə'м
накьм кö тö чь дьбежи». Əw жь
h'əwше дəрк'əт чу сьвдəра ль
бəр дəргəh, дик банг да. 69 Гава
кö щарийе əw ль wе дəре дит,
диса готə йед дор-бəра сəкь-
ни бун: «Əва жи йəки жь wан
ə». 70 Ле əwи диса инк'ар кьр.
У хелəке шунда, йед кö wьр
сəкьни бун, диса Пəтруср'а

* 14:62 Зəбур 110:1; Данийел 7:13.

готьн: «Һəбə-т’ӧнəбə тӧ жи
жь wан и, чьмки тӧ жь Щə-
лиле йи у хəбəрдана тə жи тə
дьфьрошə*». 71 Ле Пəтрус дəст
бь ньфьр’а кьр, сонд хwар у гот:
«Əз Wи мəрьви нас накьм, бона
к’ижани һун дьбежьн». 72 Пе-
р’а-пер’а дик щара дӧда банг
да. У Пəтрус əw готьна Иса
кӧ wир’а готьбу ани бира хwə:
«Бəри кӧ дик дӧ щара банг дə,
те се щара Мьн инк’ар ки». Ль
сəр ве йəке дəстпекьр гьрийа.

Иса ль бəр Пилато[ф]

(Мəтта 27:1-2, 11-14;
Луqа 23:1-5;
Йуһ’əнна 18:28-38)

15 1 Сəре сьбəһе зу сəрəкед
к’аһина т’əви р’успийа,
qанунзана у т’əмамийа щьви-
на гьрəгьрар’а шеwьрин. Иса
гьредан у бьрьн данə дəс-
те Пилато[ф]. 2 Пилато жь Wи
пьрси у гот: «Тӧ йи П’адше
щьһуйа?» Əwи щаб да у гот:
«Тə бь дəве хwə гот». 3 Һьнге
сəрəкед к’аһина гəлəк тьштада
авитьнə Wи. 4 Пилато диса жь
Wи пьрси у гот: «Тӧ qəт ща-
бəке нади? Дина Хwə бьде, кӧ
чьqаси давежьнə Тə!» 5 Ле Иса
иди т’ӧ щаб нəда wи, һ’əта кӧ
Пилато шаш ма.

Диwанеда һ’ӧкӧме кӧштьне ль сəр Иса дəрдьхьн

(Мəтта 27:15-26;
Луqа 23:13-25;
Йуһ’əнна 18:39–19:16)

6 Аwа һəр Щəжьна Дəрбазбу-
неда ə’дəте wəли бу, кӧ гьртики
щьмə’тер’а бəр’дə, к’ижан кӧ
wан бьхwəста. 7 Гьртик кəле-
да һəбу наве wи Барабас, кӧ
т’əви р’абəрик’аред һəвалед
хwə сəрһьлданеда мер кӧш-
тьбун. 8 Ə’лалəт щьвийа у жь
wəли хwəст кӧ əw ль анəгори
wи ə’дəте хwə хwəстьна wан
бькə. 9 Пилато жи wанр’а гот:
«Һун дьхwазьн wəки əз бона
wə П’адше щьһуйа бəр’дьм?»
10 Əwи заньбу кӧ сəрəкед к’а-
һина жь дəст һ’əвсудийе Иса
дабунə дəсте wи. 11 Ле сəрəкед
к’аһина һе нав ə’лалəте дан,
кӧ бьхwазьн wəки Барабас
бона wан бе бəр’дане. 12 Пи-
лато диса жь wан пьрси у гот:
«Ле əз иди Əwи чаwа бькьм,
йе кӧ һун жер’а П’адше щь-

* 14:70 Нав дəстньвисаред һəрə qəнщда əв йəк т’ӧнə: «У хəбəрдана тə жи тə дьфьрошə».

һуйа дьбежьн?» 13 Wана кьрә
qир’ин у готьн: «Wи хач[ф] кә!»
14 Пилато wанр’а гот: «Чьма?
Әви чь хьраби кьрийә?» Ле
wана һе дькьрә qир’ин: «Wи
хач кә!» 15 Пилато хwәст кӧ
ә’лаләт р’ази кьра, Барабас
бона wан бәр’да. У Иса да бәр
qамчийа у да дәсте wан, wәки
бе хачкьрьне.

Әскәр qәрфе хwә
ль Иса дькьн

(Мәтта 27:27-30;
Йуһ’әнна 19:2-3)

16 Һьнге әскәра Әw бьрә һьн-
дӧр’е сәрайе, аwа готи һ’әwша
qәсьра wәли у һ’әму р’әфа
әскәра ль сәр щьвандьн. 17 Чӧ-
хәки ширк[ф] ле кьрьн у т’ащәк
жь стьрийа вәгьрти данә сери.
18 Дәстпекьрьн сьлав дане у
готьн: «Хwәш бә П’адше щь-
һуйа!» 19 Пе qамиш[ф] ль сәре Wи
дьхьстьн, т’уйи Wи дькьрьн у
ль сәр чока ль бәр Wи та дьбун.
20 Ле пәй qәрфкьрьнер’а, әw
чӧхе ширк же ехьстьн, к’ьнщед
Wи ле кьрьн у бьрьнә дәрва кӧ
Wи хач кьн.

Хачкьрьна Иса

(Мәтта 27:32-44; Луqа
23:26-43; Йуһ’әнна 19:17-27)

21 Шьмһ’уне жь Курене, баве
Скәндәр у Р’уфо wьрр’а дәрбаз
дьбу, кӧ жь к’әwшен дьһат.
Әскәра п’ейи сәр wи кьрьн кӧ
хаче Иса һьлдә. 22 Иса бьрьнә
wи щийе кӧ жер’а Голгота дь-
готьн, кӧ те фә’мкьрьне: «Щи-
йе Qафа». 23 Шәрава зьмьр[ф]*
т’әвкьри дане кӧ вәхwә, ле Wи
вәнәхwар. 24 Әw хач кьрьн, сәр
к’ьнщед Wи п’әшк авитьн,
к’а к’ер’а wе чь бьк’әвә, нава
хwәда бәла кьрьн*. 25 У сьбәһе
сьһ’әт нәһә бу, гава Әw хач
кьрьн. 26 Ньвисара нәһәqийа
Wи аһа ньвисар бу: «П’АД-
ШЕ ЩЬҺУЙА». 27 Т’әви Wи
дӧ qачах жи хач кьрьн, йәк
ль мьле Wийи р’асте, йе дьн
ль мьле Wийи ч’әпе. 28 Бь ви
аwайи әw ньвисар һатә се-
ри, йа кӧ дьбежә: «Әw т’әви
зӧлмк’ара һатә һ’әсабе»*. 29 У
әwед кӧ wьрр’а дьчун-дьһатьн,
әw беһӧрмәт дькьрьн, сәре
хwә дьһ’әжандьн у дьготьне:

* 15:23 Һьнге «зьмьр» бәр ешева дьданә нәхwәш.
* 15:24 Зәбур 22:18.
* 15:28 Нав дәстньвисаред һәрә qәнщда р’еза 28-а т’ӧнә.

«Һейи! Нә Тәйе п’арьстгәһ
һьлшанда у се р’ожада чекь-
ра, 30 дә Xwә хьлаз кә, жь хач
wәрә xwaре!» 31 Öса жи сәрәкед
к’аһина т’әви qанунзана нав
xwәда qәрфе xwә ле дькьрьн
у дьготьн: «Хәлq хьлаз кьр, ле
Xwә нькарә хьлаз кә! 32 Дә бьра
ньһа Мәсиһ, П’адше Исраеле
жь хаче бе xwaре, wәки әм
бьбиньн у баwәр бькьн». Йед
т’әви Wи һатьбунә хачкьрьне
жи тә’н ль Wи дьхьстьн.

Мьрьна Иса

*(Мәтта 27:45-56; Луqа
23:44-49; Йуһ’әнна 19:28-30)*

33 Нивро жь сьһ’әта донз-
дәһа һ’әта сьһ’әта сьсийа,
т’әмамийа ә’рде бу тә’ри. 34 У
сьһ’әта сьсийа Иса бь дәнгәки
бьльнд кьрә qир’ин у гот: «Ело-
йи, Елойи, лама сабахтани?»
кö те фә’мкьрьне: «Xwәдейе
Мьн, Xwәдейе Мьн, Тә чьма
Әз һьштьм?»*
35 Әwe кö незик сәкьнибун,
гава әв хәбәр бьһистьн, готьн:
«Бьньһер’ьн, Әw гази Елйас
дькә». 36 Жь wан йәк бәзи,
луфька[ф] бә’ре һьлда сьркеда
кьр, qамишәкива дани у дь-
режи Wи кьр, кö вәxwә у гот:
«Бьсәкьньн. Әм бьбиньн к’а
Елйасе бе Wи бинә xwaре».
37 Иса бь дәнгәки бьльнд
кьрә qир’ин у р’öһ’е Xwә да.
38 Wи чахи п’әр’да п’арьстгәһе
жь сери һ’әта бьни qәльши,
бу дö тиша[ф]. 39 Сәрсәде кö ль
пешбәри Иса сәкьни бу, гава
дит кö Иса чаwa р’öһ’е Xwә да*,
гот: «Р’асти жи әва Мәрьва
Кöр’е Xwәде бу!» 40 Ль we дәре
к’öлфәт жи һәбун, кö дурва ль
ве йәке дьньһер’ин. Мәрйәма
Мәждәлани, Мәрйәма дийа
һәр дö бьра, Аqубе бьч’ук у
Йусес у öса жи Сәлома нав
wанда бун. 41 Әвана һьнге,
гава Иса ль Щәлиле бу, пәй
Wи дьчун у жер’а хьзмәтк’а-
ри дькьрьн. Пештьри ван,
гәләк к’öлфәтед дьн жи wьр
һәбун, кö т’әви Иса һатьбунә
Оршәлиме.

Дәфьнкьрьна Иса

*(Мәтта 27:57-61; Луqа
23:50-56; Йуһ’әнна 19:38-42)*

42 Әв йәк р’ожа[ф] т’ьвдарәк-
кьрьне бу, аwa готи р’ожа бәри

* 15:34 Зәбур 22:1.
* 15:39 Нав һьнәк дәстньвисарада аһа йә: «кьрә qар’ин у р’öһ’е Xwә да».

шəмийе. Бəре еваре 43 Усьве[ф]
Аримəтйайи һат, əw йəки
хwəйиqəдьр у əндəме щь-
вина гьрəгьра бу. Əw хwəха
жи ль һивийа П'адшатийа
Хwəде бу. Wи тöрöш кьр, чу
щəм Пилато, щьнйазе Иса
же хwəст. 44 Пилато бьһист
кö Иса иди мьрийə, ə'щеб-
майи ма. Гази сəрсəд[ф] кьр
у же пьрси: «Р'аст ə кö Əw
öса зу мьрийə?» 45 Гава əw
жь сəрсəд ə'сəйи пе һ'əсийа,
щьнйаз да Усьв. 46 Wи qəдəке
к'ьтани к'ьр'и, щьнйаз ани
хwаре, пе к'əфəн[ф] кьр, т'ьр-
бəкеда дани, йа кö qəйеда
к'олайи бу. Кəвьрəк һол кьрə
бəр дəре т'ьрбе. 47 Мəрйəма
Мəждəлани у Мəрйəма дийа
Йусес дитьн кö əw ль к'ö дəре
һатə дəфьнкьрьне.

Иса жь мьрьне р'адьбə

(Мəтта 28:1-8; Луqа 24:1-12;
Йуһ'əнна 20:1-10)

16 1 Пəй р'ожа шəмийер'а
Мəрйəма Мəждəлани,
Мəрйəма дийа Аqуб у Сəлома
чун бьһарəт[ф] к'ьр'ин, wəки
һəр'ьн ль щьнйазе Иса дьн.
2 Р'ожа һ'əфтийейə пешьн сəре
сьбəһе зу, wəхте р'о дəрк'əт, əw
чунə сəр т'ьрбе. 3 Wана р'ева
һəвр'а дьгот: «К'и wе бона мə
кəвьр жь бəр дəре т'ьрбе һол
кə?» 4 Чьмки кəвьр гəлəки
мəзьн бу. У гава кö ль жоре
ньһер'ин, дина хwə дане, кö
кəвьр жь бəр һол кьри йə. 5 У
чахе чунə һьндöр'е т'ьрбе, дина
хwə дане, хортəки чöхе сьпи
wəргьрти wе ль алийе р'асте
р'уньшти йə. К'öлфəт гəлəк
зəндəгьрти ман. 6 Ле əwи wанр'а
гот: «Зəндəгьрти нəминьн! Һун
ль wи Исайе Ньсрəте дьгəр'ьн,
Йе кö һатə хачкьрьне. Əw жь
мьрьне р'абуйə! Əw нə ль вьр
ə. Ва йə əw щийе кö Əw ле да-
нибу. 7 Дə ньһа һəр'ьн бежьнə
шагьртед Wи у Пəтрус, кö Əwе
бəри wə һəр'ə Щəлиле. Ль wьр
һуне Wи бьбиньн, чаwа кö Əwи
wəр'а готийə». 8 Əw к'öлфəт
жь т'ьрбе дəрк'əтьн р'əвин,
чьмки р'ьсасе əw гьртьбун у
дьлəрьзин. Кəсир'а жи тьш-
тəк нəготьн, чьмки саwе ль
wан гьртьбу.

* 16:9 Нав һьнəк дəстньвисар у wəлгəр'андьнед кəвьнда жь р'еза 9-а һ'əта йа 20-и т'öнəйə.

Иса Xwə нишани Мəрйəма Мəждəлани дькə

(Мəтта 28:9-10; Йуh’əнна 20:11-18)

9 Гава Иса р’ожа h’əфтийейə
пешьн сьбəhе зу жь мьрьне
р’абу, Wи пешийе Xwə нишани
Мəрйəма Мəждəлани кьр, йа
кӧ h’əфт щьн же дəрхьстьбу*.
10 Əwe жи чу əw йəк гиhандə
əwед кӧ т’əви Иса гəр’ийабун,
кӧ шин дькьрьн у дьгьрийан.
11 Ле гава wана бьhист кӧ Иса
сах ə у Xwə нишани Мəрйəме
кьрийə, баwəр нəкьрьн.

Иса Xwə нишани дӧ шагьртед Xwə дькə

(Луqа 24:13-35)

12 Пəй ван йəкар’а Əwи Xwə
дьлqəки дьнда нишани жь
wан дӧда кьр, йед кӧ дьчунə
к’əwшен. 13 Əwана жи чун əw
хəбəр гиhандьнə йед майин. Ле
готьна wан жи баwəр нəкьрьн.

Иса Xwə нишани йанздəh шагьрта дькə

(Мəтта 28:16-20; Луqа 24:36-49; Йуh’əнна 20:19-23; К’аред Шандийа 1:6-8)

14 Пəй ве йəкер’а Иса Xwə
нишани йанздəhа кьр, гава
əw ль сəр сьфре р’уньштьбун.
Əwи ль wан hьлат бона
нəбаwəри у сəрh’ьшкийа
wан, чьмки wана йед кӧ Əw
жь мьрьне р’абуйи дитьбун
баwəр нəкьрьн. 15 У wанр’а
гот: «Həр’ьнə həр чар алийед
дьнйайе у Мьзгинийе бьдьнə
həр мəрьви. 16 Əwe кӧ баwəр
бькə у бе ньхӧмандьне wе хьлаз
бə, ле əwe кӧ баwəр нəкə
диwана wи wе бьбə. 17 Əwe кӧ
баwəр дькьн, əв нишане wанр’а
дийар бьн: Бь наве Мьн
wе щьна дəрхьн, бь зьманед
ну wе хəбəр дьн, 18 wе мə’ра
бь дəсте xwə бьгьрьн у həгəр
əw тьштəки жə’р жи вəxwьн,
т’ӧ зьраре ль wан нəбə. Əwe
дəстед xwə дайньнə сəр нəxwəша
у нəxwəше qəнщ бьн».

Жорhьлатьна Иса

(Луqа 24:50-53; К’аред Шандийа 1:9-11)

19 Аwа Xӧдан Иса пəй wе
хəбəрдана т’əви wанр’а hьлк’ьшийа
ə’змен у ль мьле Xwəдейи
р’асте р’уньшт. 20 Шагьрт жи
чун, ль həр щийи даннасин
кьрьн. Xӧдан пьштоване wан
бу у бь ван нишана хəбəра Xwə
дьда избаткьрьне, к’ижанед кӧ
бь дəсте wан дьбун.